

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA ALGILANAN ANNE-BABA TUTUMU VE BİREYLERİN
ÖZGÜVEN DÜZEYİ İLE YETİŞKİNLİK DÖNEMİ FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Nehir AYDIN

İSTANBUL
Nisan, 2024

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA ALGILANAN ANNE-BABA TUTUMU VE BİREYLERİN
ÖZGÜVEN DÜZEYİ İLE YETİŞKİNLİK DÖNEMİ FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Nehir AYDIN

İSTANBUL
Nisan, 2024

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Psikoloji Anabilim/Anasanat Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ tarafından hazırlanan **“Çocukluk Çağında Algılanan Anne-Baba Tutumu ve Bireylerin Özgüven Düzeyi İle Yetişkinlik Dönemi Flört Şiddeti Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”** konulu çalışması jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 15/04/2024

Jüri Üyesinin Ünvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu:

İmzası

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Nehir AYDIN
(Haliç Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Burcu TÜRK
(Haliç Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Ayşen YENİCİ
(Okan Üniversitesi)

Bu tez yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nihat İNANÇ
Müdür

Çocukluk Çağında Algılanan Anne-Baba Tutumu ve Bireylerin Özgüven Düzeyi ile Yetişkinlik Dönemi Flört Şiddeti Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ORJİNALLİK RAPORU

%9

BENZERLİK ENDEKSİ

%7

İNTERNET KAYNAKLARI

%4

YAYINLAR

%4

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

acikbilim.yok.gov.tr

İnternet Kaynağı

%2

2

acikerisim.gelisim.edu.tr

İnternet Kaynağı

%1

3

www.researchgate.net

İnternet Kaynağı

%1

4

Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK)

Öğrenci Ödevi

<%1

5

acikerisim.uludag.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

6

dergipark.org.tr

İnternet Kaynağı

<%1

7

Okumuş, Dilara. "Pulmoner Hipertansiyonu Olan Hastaların Sağlık Okuryazarlığı Düzeyi ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi", Dokuz Eylül Üniversitesi (Turkey), 2024

Yayın

<%1

26/03/2024

TEZ ETİK BEYANI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Çocukluk Çağında Algılanan Anne-Baba Tutumu ve Bireylerin Özgüven Düzeyi ile Yetişkinlik Dönemi Flört Şiddeti Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Nehir Aydın’ın sorumluluğunda tamamladığımı, verileri kendim topladığımı, analizleri ilgili laboratuvarlarda yaptığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.

Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ

ÖNSÖZ

Öncelikle bu çalışmanın her aşamasında bana bilgi ve birikimiyle destek olan çok değerli tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Bengisu Nehir Aydın'a teşekkür ederim.

Dünyaya gözlerimi açtığım andan itibaren hayat yolculuğumda koşulsuz olarak her zaman yanımda olan ve beni her zaman cesaretlendiren kıymetli babam Ahmet Refik Kaymak'a ve sevgili annem Zehra Kaymak'a minnettarım.

Sevgisi ebediyen gönlümde olan, en değerlim rahmetli babaannem Sabriye Kaymak'a minnettarım.

Hayatım boyunca kendim olabilmemde ve adımlarımı cesurca atabilmemde en büyük destekçilerim canım abilerim Halil İbrahim Kaymak'a ve değerli Kadir Kaymak'a minnettarım.

Yaşam yolculuğumda her daim yanımda benimle yürüten, sevgisini ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen can yoldaşım sevgili eşim Yusuf Tokdaş'a tüm kalbimle minnettarım.

Mart, 2024

Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
TEZ ETİK BEYANI	i
ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
KISALTMALAR	v
SEMBOLLER	vi
TABLO LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı	1
1.2. Araştırmanın Önemi	3
1.3. Araştırmanın Sayıltıları	4
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
2. GENEL BİLGİLER	5
2.1. Anne – Baba Tutumu	5
2.1.1. Tutum	5
2.1.2. Anne Baba Tutumu	6
2.1.3. Anne – Baba Tutum Çeşitleri	7
2.1.3.1. Otoriter tutum	8
2.1.3.2. Aşırı koruyucu tutum	9
2.1.3.3. Mükemmeliyetçi tutum	10
2.1.3.4. Dengesiz tutum	11
2.1.3.5. Reddedici Tutum	11
2.1.3.6. İlgisiz Tutum	11
2.1.3.7. Demokratik Tutum	12
2.2. Özgüven Düzeyi	12
2.2.1. Özgüven Göstergeleri	14
2.2.2. Özgüveni Etkileyen Etmenler	15
2.2.3. Anne – Baba Tutumları	16
2.3. Flört Şiddeti	16

2.3.1. Flört Şiddeti Türleri.....	18
2.3.2. Flört Şiddetinin Ortaya Çıkma Nedenleri	20
2.4. Flört Şiddeti Tutumu ile Anne-Baba Tutumları ve Özgüven Arasındaki İlişkilere Dair Araştırmalar	22
3. YÖNTEM.....	26
3.1. Çalışmanın Amacı ve Tipi.....	26
3.2. Çalışmanın Yeri ve Zamanı.....	26
3.3. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi.....	26
3.4. Veri Toplama Araçları.....	26
3.4.1. Demografik Bilgi Formu	27
3.4.2. Anne-Baba Tutumu Ölçeği	27
3.4.3. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği.....	27
3.4.4. Özgüven Ölçeği.....	27
3.5. Veri Toplama Yöntemi	28
3.6. Verilerin Değerlendirilmesi.....	28
4. BULGULAR	29
4.1. Geçerlik ve Güvenilirlik Sonuçları	30
4.2. Normallik Testi Sonuçları.....	30
5. TARTIŞMA	57
5.1 Demografik Değişkenlere Ait Bulgular	57
5.2. Hipotezlere Ait Bulgular	58
6. SONUÇ	63
6.1. Demografik Verilere Göre Ölçeklerin Analiz Sonuçları.....	63
6.2. Korelasyon ve Regresyon Modelleri ile Ölçekler Arasındaki İlişki Sonuçları.....	66
7. ÖNERİLER.....	68
KAYNAKLAR.....	69
EKLER.....	76
ÖZGEÇMİŞ	92

KISALTMALAR

ARK	: Arkadaşları
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AB	: Anne-Baba Tutum Ölçeği
Fş	: Flört şiddeti Tutum Ölçeği
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı)
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
ORT	: Ortalama
MIN	: Minimum
MAX	: Maksimum

SEMBOLLER

- B** : İki Değişken Arasındaki İlişki
F : F Testi
N : Örneklem Sayısı
p : Anlamlılık Derecesi
r : Korelasyon Katsayısı
R² : Regresyon Analizi
SPSS : Statistical Package for the Social Sciences
SS : Standart Sapma
 $\bar{X}$: Aritmetik Ortalama
X² : Ki-Kare Testi

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 4. 1. Cronbach Alfa Değerleri	30
Tablo 4. 2. Normallik Testi Sonuçları	30
Tablo 4. 3. Araştırmaya Dahil Edilen Bireylerin Özellikleri	31
Tablo 4. 4. Araştırmaya Dahil Edilen Bireylere Uygulanan Ölçeklerin Boyut Skorlarına Ait İstatistikler	34
Tablo 4. 5. Cinsiyete Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	34
Tablo 4. 6. Medeni Duruma Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	36
Tablo 4. 7. Eğitim Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	38
Tablo 4. 8. Çalışma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	40
Tablo 4. 9. Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	42
Tablo 4. 10. Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	45
Tablo 4. 11. Cinsel Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	47
Tablo 4. 12. Psikolojik Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	49
Tablo 4. 13. Fiziksel Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	51
Tablo 4. 14. Cinsel Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması	52
Tablo 4. 15. Korelasyon Değerleri	53
Tablo 4. 16. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği Regresyon Analizi Sonuçları	55

ÖZET

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA ALGILANAN ANNE-BABA TUTUMU VE BİREYLERİN ÖZGÜVEN DÜZEYİ İLE YETİŞKİNLİK DÖNEMİ FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Çalışmamız ile amaçlanan çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumu ve bireylerin özgüven düzeyi ile yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma Google formlar aracılığıyla 30 Haziran 2022 ile Aralık 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Evrenimiz en az bir defa romantik ilişkisi olan kadın-erkek bireyler olarak belirlemiştir. Çalışmamızın örneklemini ise Türkiye’de yaşayan 18-45 yaş arası en az bir defa romantik ilişkisi olan toplam 423 kadın-erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Çalışmamızda anket formuna yer verilmektedir. Kullanılan anket formları “Demografik Bilgi Formu”, “Anne-Baba Tutumu Ölçeği”, “Flört Şiddeti Tutum Ölçeği”, “Özgüven Ölçeği” içermektedir. Anne-baba tutumu ve özgüven düzeyi ile flört şiddetine yönelik tutum arasındaki ilişkide, anne baba tutumunun ve özgüven düzeyinin yetişkinlik döneminde flört şiddeti tutumunu nasıl etkilediği öğrenilmek istenmiştir. Bu ilişkiye bakıldığında, araştırmanın bağımsız değişkeni; anne-baba tutumu ve özgüven düzeyi, bağımlı değişkeni ise flört şiddetine yönelik tutum olarak ele alınmıştır. Anne-Baba Tutum Ölçeği ve Flört Şiddeti Tutum Ölçeği ve Özgüven Ölçeğinden elde edilen verilerin analizlerinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama gibi betimsel istatistiklerin yanı sıra, araştırmanın amacını ve alt amaçlarını cevaplamak için kruskal wallis testi, mann whitney u testi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Ek olarak cinsiyetin flört şiddetine yönelik tutumu nasıl etkilediği incelenmiştir. Bu bağlamda da bağımsız değişkenimiz; cinsiyet, bağımlı değişkenimiz ise; flört şiddeti tutumu olarak belirlenmiştir. Verilerin dağılımı normal olmadığı için korelasyon testi olarak Spearman Korelasyonu uygulanmıştır. Veriler değerlendirilirken; yukarıda bahsedilen ölçekler SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca anket sorularının geçerlik ve güvenilirliklerinin analiz edilmesi adına Cronbach Alpha testi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre erkeklerin kadınlardan daha çok flört şiddetine yatkın olduğu, eğitim düzeyi arttıkça flört şiddetinin azaldığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca korelasyon değeri sonuçları incelendiğinde Özgüven Ölçeği sonuçlarının Demokratik Ailelerde diğer aile tutumlarına nazaran daha anlamlı sonuçlar elde ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Anne – Baba Tutumu, Flört Şiddeti, Özgüven*

ABSTRACT

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED PARENTAL BEHAVIOR IN CHILDHOOD AND INDIVIDUALS' LEVEL OF SELF- CONFIDENCE AND ADULT DATING VIOLENCE ATTITUDES

The aim of our study is to examine the relationship between perceived parental behavior in childhood and individuals' level of self-confidence and dating violence attitudes in adulthood. The study was conducted between June 30, 2022 and December 2022 using Google forms. Our population was defined as male and female individuals who had at least one romantic relationship. The sample of our study consists of a total of 423 male and female participants between the ages of 18 and 45 living in Turkey who have had at least one romantic relationship. A questionnaire form is included in our study. The questionnaire forms to be used include "demographic information form", "parental attitude scale", "dating violence attitude scale", "self-confidence scale". In the relationship between parental attitude and self-confidence level and attitude towards dating violence, it was aimed to learn how parental attitude and self-confidence level affect the attitude towards dating violence in adulthood. When this relationship is examined, the independent variable of the study is considered as parental attitude and self-confidence level, and the dependent variable is considered as attitude towards dating violence. In addition to descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean, Kurskal Wallis test, Mann Whitney u test and regression analysis were used in the analysis of the data obtained from the "parental attitude scale" and "dating violence attitude scale" and "self-confidence scale" in order to answer the purpose and sub-objectives of the research. In addition, how gender affects attitudes towards dating violence was examined. In this context, our independent variable was determined as gender and our dependent variable as dating violence attitude. Since the distribution of the data was not normal, Spearman Correlation was applied as a correlation test. While evaluating the data; the aforementioned scales were analyzed using the SPSS 25.0 program. In addition, Cronbach Alpha test was applied to analyze the validity and reliability of the survey questions. According to the results of the analysis, it was concluded that men are more prone to dating violence than women, and that dating violence decreases as the level of education increases. In addition, when the correlation value results were analyzed, it was concluded that the results of the Self-Confidence scale obtained more significant results in democratic families than in other family attitudes.

Key words: *Parental Attitude, Dating Violence, Self-Confidence*

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu tez çalışmasında çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumu ve bireylerin özgüven düzeyleri ile yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anne ve babaların çocuklarına karşı geliştirdikleri ve gösterdikleri davranışlar ve tutumlar (Seven, 2008);

- Çocukların ruhsal uyumu açısından önemli bir role sahiptir.
- Olumlu anne-baba tutumları çocuğun ruhsal gelişimini pozitif yönde etkilemektedir.
- Olumsuz anne-baba tutumları ise çocuğun ruhsal gelişiminin negatif etkilenmesine yol açmakta ve çeşitli ruhsal sorunları da beraberinde getirmektedir.
- Aile yapısıyla birlikte aile içerisindeki çocuğa karşı gösterilen anne-baba tutumları, çocuğun gelişimi üzerinde etkili olmaktadır (Kaya ve ark., 2012).

Farklı biçimlerde geliştirilen anne-baba tutumlarının çocuğun ileriki zamanlarda yaşantısına büyük etkiler yaratacağı ve gerek ikili gerekse çoklu ilişkilerinde belirleyici özellikler göstereceği görülmektedir. Bu nedenle, anne-baba tutumlarının sınıflandırılması ve bu sınıflandırmaya göre çeşitli analizler yapılması planlanmıştır.

Anne-baba tutumlarının çocukların gelişiminde, sosyalleşmesinde, davranış ve tepki geliştirmesinde ve birçok konuda etkileri söz konusudur. Anne-baba tutumları neticesinde çocuklar ailelerinden aldıklarını etraflarına yansıtmaktadırlar. Bu noktada, hem sağlıklı bireylerin yetiştirilmesinde hem de geleceğe ilişkin sağlıklı yetişkinlerin oluşmasında anne ve baba tutumları belirleyici rol oynamaktadır (Yaprak, 2007). Anne-baba tutumları birçok konuda

büyük etkilere sahiptir. Bunlardan bir tanesi de çocukların davranışlarına olan yansımalarıdır. Çocuklar bu yansımaları anne ve babalarının tutumlarına göre gerçekleştirmektedirler. Çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumları, bireylerin yetişkinlik dönemi yaşantısı üzerinde ciddi etkiler yaratmaktadır. Konumuz içerisinde önemli bir yer tutan “Flört Şiddeti” de bu yansımalarından bir tanesidir. Flört şiddeti, yakın ve romantik ilişki içerisinde bulunan kişiler arasında gerçekleşen şiddet türü olarak tarif edilmektedir (Koyuncu vd., 2018).

Flört şiddeti, hem dünyada hem de Türkiye’de toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Maalesef toplumda şiddet içeren olayların ve haberlerin fazlaştığı, özellikle gençleri de kapsayacak şekilde yaygınlaştığı gözlemlenmektedir (Ali ve Ali, 2015).

Flört şiddeti türleri fiziksel şiddet, ekonomik şiddet, cinsel şiddet ve sözel/duygusal şiddet olmak üzere geniş bir yelpazeye sahiptir. Fiziksel şiddet türü içerisinde herhangi bir nesne ile saldırma, darp etme, yakma, boğma, ısırma, tırmalama ve tokat atma gibi davranışları bulundurmaktadır (Foshee vd., 2007).

Yok sayma, tehdit etme, bağırma, kırıncı ve sert bir şekilde eleştirme, argo sözcükler kullanma, küçümseme veya aşağılama gibi davranışlar da flört şiddetinin psikolojik/duygusal veya sözel şiddet türü içerisinde yer almaktadır (Offenhauer ve Buchalter, 2011).

Partneri cinsel ilişkiye girmeye ve cinsel davranışlara zorlama gibi davranışlar da cinsel flört şiddeti içerisinde yer almaktadır (Şenol ve Yıldız 2013).

Ekonomik şiddet ise partnerin mal ve nakit parasına el koymak, çalışmasına engel olmak ya da zorla istemediği bir işte çalıştırmak, çalışma hayatına aktif olarak katılım sağlayacağı basamakları engellemeye çalışmak vb. durumlar ile tanımlanabilir (Işık, 2007).

Flört şiddetinin zihinsel ve fiziksel sağlık üzerine olumsuz etkileri olduğu gibi giderek yaygınlaşması ve çok sık karşılaşılmaması nedeniyle toplumun önemli problemlerinden biridir (Callahan vd. 2003). Gerekli literatür taraması yapıldığında anne-baba tutumu ve flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkiyi inceleyen yeterli sayıda kaynak bulunamamıştır. Bu nedenle çalışmamız ile amaçladığımız anne-baba tutumlarının flört şiddeti tutumuna ilişkin ilişkinin incelenmesini kapsamaktadır.

Ek olarak bir diğerk değişkenimiz olan özgüven faktörünün de flört şiddeti üzerinde etkili olabileceği varsayılmıştır. Özgüven kavramı ile ilgili alan yazın taraması yapıldığında birçok tanımının olduğu görülmektedir. Kasatura'ya (1998) göre özgüven tanımlanırken bireyin kendisini yansız bir şekilde değerlendirebilmesini referans almıştır.

Özgüven düzeyi yüksek olan bireylerin enbelirgin özellikleri, kendilerine yönelik olumlu veya olumsuz eleştiri yapabilmeleridir. Bu olumlu-olumsuz eleştirileri doğrutusunda kişi kendisi hakkında oluşan düşüncelerini davranışlarına yansıtarak dışa vurmaktadır (Aktaran: Okyay, 2012). Kişinin flört şiddetine yönelik tutumları da yansıtılan davranışlarından biridir. Bu nedenle bireylerin özgüven düzeyleri ile flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelenmemiz çalışmamıza ışık tutmuştur.

1.2. Araştırmanın Önemi

Çalışmamız ile çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumu ve bireylerin özgüven düzeyleri ile yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde bu 3 ölçeğin bir arada görüldüğü bir çalışmaya rastlanmadığı ve bu üç ölçeğin birbiri ile ilgisi olduğu düşünüldüğü için bu çalışma literatür için önem arz etmektedir.

Bu tez çalışması için belirlenen hipotezler şu şekildedir:

H1: Çocukluk Çağında Algılanan Anne-Baba Tutumu ve Özgüven Düzeyi anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir.

H2: Özgüven Düzeyi ve Yetişkinlik Dönemi Flört Şiddeti Tutumu anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H3: Çocukluk Çağında Algılanan Anne-Baba Tutumu ile Yetişkinlik Dönemi Flört Şiddeti Tutumu anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir.

H4: Cinsiyete göre Flört Şiddetine Yönelik Tutum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H5:Cinsiyete göre Algılanan Ebeveyn Tutumları anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir.

H6:Eğitim durumuna göre Algılanan Ebeveyn Tutumları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

H7:Eğitim durumuna göre Flört Şiddetine Yönelik Tutum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadırdır.

H8: Psikolojik Şiddete maruz kalma düzeyine göre flört Şiddetine yönelik tutum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadırdır.

H9: Fiziksel Şiddete maruz kalma düzeyine göre flört Şiddetine yönelik tutum anlamlı düzeyde farklılaşmaktadırdır.

1.3. Araştırmanın Sayılıları

- Katılımcıların araştırmada kullanılan “Flört Şiddeti Tutum lği” , “Anne Baba Tutum lği” , “zgven lği” , “Demografik Bilgi Formu”nu samimi bir Şekilde yanıtladıkları varsayılmıştır.
- Çalışmada belirlenen örneklemin araştırma için uygun olduğu ve evreni temsil ettiği varsayılmıştır.
- Araştırmada kullanılan ölçeklerin araştırma içinde ölçülecek değişkenler için uygun olduğu varsayılmıştır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Flört Şiddetine maruz kalma ve flört Şiddeti uygulamaya yönelik değerlendirme yalnızca demografik formda öznel olarak yapılmıştır. Ek olarak bir ölçek verilmemiştir.
- Çalışma internete erişim sağlayabilen ve çalışma anketini doldurmayı kabul eden kadın-erkek yetişkin bireyler ile yapılmıştır. Bu doğrultuda çalışmaya 423 kişi katılmıştır.
- Araştırmada yapılan analizler sonucu edilen bulgular araştırmada kullanılan ölçekler ile sınırlıdır.
- Yanıtlanan leklerin kendi bildirim lği olması ve katılımcıların objektif bir Şekilde yanıtlamamış olabilecekleri olasılığı çalışma için bir sınırlılık olarak görülmektedir.
- Çalışma verileri online olarak internet erişimi olan katılımcılardan sağlanmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Anne – Baba Tutumu

Bu bölümde anne – baba tutumu başlığı altında öncelikle tutum tanımına odaklanılmış, ardından anne – baba tutumu açıklanmış ve anne – baba tutum çeşitleri incelenmiştir.

2.1.1. Tutum

İnsan doğumundan itibaren aile ile birlikte yaşamaya başlamaktadır. Ailelerin çocuğun dünyaya geldiği andan itibaren birtakım sorumlulukları bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi bireyin ruhsal ve fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Bunun yanı sıra çocuk için güvenli bir ortam oluşturulması ve bu ortam ile birlikte aile dışında da kurulacak ilişkiler ile bireyin davranışları şekillenmeye başlayacaktır (Kuzgun ve Eldeleklioğlu, 1999).

Tutum kelime anlamı olarak; bireyin yaşantılardan, tecrübelerden elde ettiği ve kendi davranışlarını etkileyen ruhsal bir durum olarak tanımlanmaktadır (Akbaba, 1988). Tutum kavramının en çok etkilediği davranışlar bireyin sosyalleşme aşamasındaki algı ve bu algılar sonucunda geliştirdiği davranışları üzerinedir.

Bir başka tanımda ise tutum; duygusal ve bilişsel meseleleri de içinde bulunduran, ilk olarak davranış olarak ortaya çıkan ve zamanla kalıcı duruma dönüşen bir olgu olarak tanımlanmaktadır (Freedman vd. 1989).

Bireylerin tutumlarında görülen farklılıklar; bireylerin deneyimlerine, yaşam biçimlerine, yetiştirilme tarzlarına göre değişim göstermektedir. Ortaya çıkan bu değişimler bireylerin diğer insanlardan sıyrılmasını sağlayan özelliklere dönüşmesini sağlamaktadır.

Bir diğer görüşe göre tutum, bireylerin nesne ya da duruma karşı edindiği ve sürekli olarak değişen ve gelişen bir inanç ve duygu sistemine dönüşen bir etkidir. Bu etken, kişilerin içinde yer aldığı insan gruplarına, fikirlere, nesnelere göre farklılık göstermektedir (Morris, 2012).

2.1.2. Anne Baba Tutumu

Tutumlar bir tanıma göre doğuştan gelen özellikler iken bir diğer tanıma göre sonradan bireyin kendi kendine öğrendiği özellikler üzerinden tanımlanmaktadır. Bireyin hayata gözlerini açtığı andan itibaren yanında bulunduğu aile ve daha sonraki dönemlerde çevresel etmenler ile ortaya çıkan, gelişen tutumlar bireylere göre farklılık göstermektedir.

Aile; bireylerin kişiliklerinin şekillendiği, geliştirildiği ve bireyi bir birey haline getiren özelliklerin temellerinin atıldığı ortam olarak bilinmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde çocuklar, ailelerinden gördüklerini, kendisine davranış biçimlerini benimsemek ve taklit etmek yoluyla tutumlarını oluşturmaktadır diyebiliriz (Kopirovic vd. 2020).

Anne babalar tarafından farklı yöntemler ile büyütülen ve bu büyütülme yöntemine farklı tepkiler gösteren, farklı tutumlar geliştiren bireyler, yaşamlarının ilerleyen süreçlerinde çevreden de etkilenerek kendi tutumlarını oluşturmaktadırlar. Bu noktada en büyük etken bireyi yaşama hazırlayan anne ve babadır (Yavuzer, 1987).

Anne baba tutumları ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde;

- Çocuğun ilk değer verdiği ve en çok önemseydiği bireyler anne ve babalardır. Anne-baba tarafından geliştirilmeye başlanılan tutumlar, daha sonra arkadaş, okul gibi çevrelerde sevildiği, onay ve değer gördüğü yerlerde gelişmektedir. Tutumlar bireyin başarısını ve başarılı olma duygusunu da direkt olarak etkilemektedir (Allen vd. 1994).

- Bir başka çalışmada ise bireylerin öğrenme tutkularındaki en önemli unsurun öğrenmeye olan eğilim ve isteği ile ilişkilendirilmiştir. Bu bağlamda bireyin en uzun süre etkileşim halinde bulunduğu bireyler anne ve baba olduğu düşünülürse, bireyin öğrenemeye olan eğilimi anne ve babadan öğrenilmektedir (Harter, 1981).

- Cüceloğlu'na göre ise bireyin davranışlarını ve bu davranışların özelliklerini tanımlayabilmek için bireylerin yetiştiği aile ortamı, arkadaş çevresi gibi etmenlerin incelenmesi gerektiği bilinmektedir (Cüceloğlu, 1998).

Çalışmalar incelendiğinde tutumların genel olarak anne ve babadan geçtiği, onların da kendi ebeveynlerinden elde ettikleri tutumları şekillendirerek bir sonraki

nesle aktardığını söylemek mümkündür.

Bireylerin hayatları boyunca değişen, gelişim gösteren ve sosyal ilişkilerle şekil değiştiren tutumlarının temelleri anne-baba tarafından atılmaktadır. Bu noktada kimi bireyler aileleri ile olan ilişkileri sayesinde hızla tutum geliştirmekteyken kimi bireyler ise aileleri ile olan mesafeli ilişkileri nedeniyle tutumlarını daha yavaş ve çekinik bir şekilde şekillendirmektedirler.

Anne – baba ile kurulan iletişim bireylerin temel davranış örüntülerini oluşturmaktadır. Bu aynı zamanda bireyin sosyal ve psikolojik gelişimini de etkilemektedir. Aile ortamının durumu ile bireylerin uyumlu ve dengeli bir kişilik geliştirmesi arasında yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Aile dışındaki sosyal ortamlar ise bireyin göstereceği davranış ve tutumları etkilemektedir. Bireylerin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve işlevsel bir davranış sistemine sahip olabilmesi, anne – babanın bireye gösterdiği sevgi, saygı, destek, değer verme gibi kavramlarla mümkündür (Kuzgun ve Eldeleklioğlu, 1999).

2.1.3. Anne – Baba Tutum Çeşitleri

Anne – baba tutumu bireyin gelişimini, fikirlerinin oluşumunu, düşüncelerin değerlendirilmesini ve hayat boyu olaylara karşı tutumlarını etkilemektedir. Bireyler, anne – babaların tutumlarına göre farklı şekillerde tutum geliştirmektedir. Aynı kültüre sahip, aynı çevrede yetişen bireyler aileleri nedeniyle farklı tutum ve davranışlara sahip olabilmektedir. Literatürde anne – baba tutumlarına etki eden faktörler incelendiğinde;

- Çocuk sayısı,
- Çocuk yaşı,
- Cinsiyet,
- Sosyo-ekonomik durum,
- Anne – baba yetişme biçimi, Anne – baba eğitim düzeyleri,
- Anne – baba arasındaki iletişimin kalitesi,
- Anne – babanın içerisinde bulunduğu psikolojik durum olarak sıralanabilir (Kılıç, 1993; Şendil, 2003).

Literatürde yer alan anne–baba tutumları incelendiğinde bu tutumların otoriter ve demokratik olarak iki ana başlıkta incelendiği, bazı çalışmalarda ise demokratik, otoriter ve ilgisiz olarak üç ana başlıkta incelendiği görülmektedir (Kuzgun, 1972;

Akbaba, 1988). Baumrind'e göre üç ana başlık ise izin verici, demokratik ve otoriter aileler olarak sınıflandırılmıştır (Baumrind, 1966). Diğer çalışmalarda ise katı ve hoş görülme tutumları, koruyucu tutumlar gibi başka sınıflandırmalar da görülmektedir (Can, 1986). Ayrıca literatürdeki farklı türde sınıflandırma yapılan çalışmalarda ise; aşırı koruma, hoşgörü gösterme, boyun eğme, baskılama, reddetme, serbest bırakma gibi farklı başlıklar incelenmiştir (Yavuzer, 1992).

Bu konu üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak kullanılan başlıklar şu şekilde özetlenebilir;

- Otoriter,
- Aşırı Koruyucu,
- İzin Verici,
- Mükemmeliyetçi,
- Dengesiz,
- Reddedici,
- İlgisiz ve
- Demokratik.

2.1.3.1. Otoriter tutum

Anne ve babanın çocuklarının hareket alanını kısıtladığı, anne ve baba tarafından belirlenen kurallarla yönetilen, çocuğun konu hakkında bilgisi olmadığında uymak zorunda olduğu bir takım zorunluluklar ile karşı karşıya kaldığı bu tutum, çocukları sürekli denetim altında tutmaktadır. Anne ve baba tarafından koyulan kurallara uyulmaması durumunda ceza ile karşılaşacağını bilen çocuk anne ve babanın isteğine uymak durumunda kalmaktadır.

Bu tarz bir tutum benimseyen anne – babalar çocuklarını farklı bir birey olarak görmemektedir. Çocuk üzerinde hakimiyet kurmanın ve çocuklarının hakimi olmanın doğru davranış olduğuna inanan anne – baba tarafından koyulan kurallar çocuklar tarafından koşulsuz olarak benimsenmelidir (Sendil, 2003; Dornsbusch vd. 1987; Kompirovic vd. 2020).

Cüceloğlu'na göre otoriter anne ve babanın asıl isteği kendi istedikleri gibi bir çocuğun yetiştirilmesidir. Çocuk sadece kurallara uyduğu durumda anne-baba

sevgisi görmenin mümkün olduğunu kanıksamakta ve mutlak uyum sağlaması halinde büyüyeceğini, birey olacağını düşünmektedir (Cüceloğlu, 1997).

2.1.3.2. Aşırı koruyucu tutum

Anne babanın aşırı koruyucu olması, Türkiye’de en çok görülen ebeveyn tutumu olarak öne çıkmaktadır. Bu tür anne – babalar çocuklarının her hareketini denetlemeye ve aşırı korumaya meyillidirler. İlişkinin temelinde koruma adı altında “koşullar” bulunmaktadır.

Bu tutumu benimseyen aileler, çocuğa sevgilerini koşullu bir şekilde verdikleri için sağlıklı bireyler yetiştirememektedirler. Her ilişkilerinde karşı taraftan beklenti içine girerek hamlelerde bulunan bireyler, hayatları boyunca çıkar ilişkileri üzerine bir şeyler inşa etmeye meyillidirler (Sezer, 2010; Kuzgun ve Eldeliklioğlu, 1999).

Bu tarz tutum karşısında çocuklar daha geç olgunlaşmakta, alması gereken sorumlulukları daha geç almaktadırlar. Deneyimleyerek öğrenme aşamasında da eksiklikler görülmektedir. Aynı zamanda bu bireyler her şeyden korunarak olumsuz duyguları deneyimlemesi engellendiği için küçük yaşta öğrenmesi gereken bilgiler, deneyimler geç yaşlarda görülmekte böylelikle gelecekteki yaşamda karşılaştığında daha büyük sorunlar görülmesine neden olmaktadır.

Bu tarz tutum benimseyen anne-babalar, çocuk tarafından yapılması gereken çoğu şeyin sorumluluğunu üstlenir ve çocuğu yapmak istediğinde ise ona büyük tepkiler gösterirler. Bu nedenlerden dolayı çocuğun kendine duyduğu özgüven düşmekte ve geç gelişmektedir. Anne-babaların tutumları, çocuğun bağımsızlık ve psikososyal gelişimlerini olumsuz etkilediği için bireyin sosyallik, girişkenlik, özgüvenli olmak gibi alanlarda negatif yönlü etkilendiği bilinmektedir (Yavuzer, 2005).İzin Verici Tutum

Bu tutumu benimseyen anne - babalar ile çocuk arasında sağlıklı bir iletişimin olmadığı söylenebilir. Bu tutumu benimseyen aileler, çocuklarının her isteğine olumlu karşılık vererek onları şımarık yetiştirmektedir. Şımartılarak büyütülen çocuklarda oluşan kişilikler sınırsız bir istekle beslenmektedir. İsteklerine olumlu yanıt alınmasına alışan bireyler sosyal çevresinde de her istediğinin olmasını beklemektedir. Bu da çocuğun sosyal çevresi ile olan ilişkilerini olumsuz

etkilemektedir.

Bu tutuma sahip ebeveynler çocuklarının tek mutluluğunu ona ne isterse izin vermek şeklinde tanımlamaktadır. Bu da ilerleyen zamandan çok düşünmeyen, kendilerini kontrol etme durumuyla karşı karşıya kaldığında zorlanan, narsisizme yakın bir birey olacağı şeklinde yorumlanmaktadır (Kopko, 2007; Nutaş, 2018; Darling ve Steinberg, 1993).

Bu tutumla yetişen çocuklar bütün her şeye hakkı olduğunu düşünerek yaşamlarına devam ederler. Bu da çocukların kişiliğini belirleyememesine ve kimseye saygı duyamamasına neden olmaktadır. Çocuk, anne – baba rolünden uzak yetiştirildiği için her şeyde tek söz sahibi olarak kendisini görmektedir (Yavuzer, 2005).

Bu tutum sahibi anne – babaların çocuklarıyla arkadaş gibi bir bağ kurması, sevecen bir yaklaşım benimsemesi sonucu çocuklar, sorumluluktan uzak, her istediğini elde etmeyi kendine hak gören bireylere dönüşmektedir.

2.1.3.3. Mükemmeliyetçi tutum

Bu tutumu belirleyen anne – babalar çocuklarına hoşgörülü bir yaklaşımda bulunmasının yanısıra bazı sınırlar koyarak, kurallara uyulması konusunda büyükyükler yüklemektedir. Aynı zamanda bu tutum karşısında çocuklar bazı isteklerini yerine getirme konusunda anne – babalarından destek görmekte fakat istenilen çerçevenin dışına çıkılmaması gerekmektedir.

Mükemmeliyetçi bireylerin anne – babaları, çocuklarına koşullu sevgi verdiği ve bu koşullu sevgiden dolayı da belirli standartlar oluşturan bireyler olduğu bilinmektedir (Frost vd. 1990; Hollander, 1965; Barrow ve Moore, 1983). Bazı durumlarda çocuklarına tutarsız bir şekilde onay veren, bazı durumlarda da net belirtilmeyen beklentilerden dolayı çocuğun her alanda mükemmel olmaya itilmesi gibi sorunlarla karşılaşmaktadır (Slade ve Owens, 1998; Flett vd. 2002; Hamachek, 1978).

2.1.3.4. Dengesiz tutum

Bu tutumu benimseyen anne-babalar genel olarak kararsız bir yapı içerisinde. Tutarsız davranışlar benimseyen anne – babalar çocukları üzerinde huzursuzluk yaratmaktadır.

Bu tutum, anne ve baba arasındaki fikir ayrılıklarından çıkabildiği gibi aynı zamanda anne ve babanın dengesiz davranışlar sergilemesinden de kaynaklanmaktadır. Bu tarz ortamlarda yetişen çocuklar huzursuz, kararsız ve olaylara, durumlara ne tepki göstereceğini bilemeyen bir tutuma sahip bireyler olmaktadır (Yavuzer, 2005).

2.1.3.5. Reddedici Tutum

Bu tutum genel olarak anne–baba tarafından istenmeyen durumlarda yaşanan gebelik ve sonrasında istenmeyen çocuk olarak dünyaya gelen çocuklar olduğu durumda görülmektedir.

Bu tutuma sahip anne-babalar, çocuklarını sevgiden yoksun, hakaret ve küçümseme sözleri ve davranışları ile büyütmektedir. Bu şekilde büyüyen çocuklar da benzer şekilde çevresindeki insanları sevmeyen, onlarla ilişki kurmayan ya da kurarken zorluk çeken ve güvenden uzak ilişkiler geliştiren, kendisine de güvenmeyen bireylere dönüşürler (Tuzcuoğlu, 2004).

2.1.3.6. İlgisiz Tutum

Bu tutumu benimseyen anne-babalar, aşırı koruyucu, otoriter gibi tutumlardan uzak, genellikle çocuk üzerinde olumsuz etkiler bırakan bir davranış ağına sahiplerdir. Bu tarz aileler, çocuklarına sevgi ve saygı aşamasında yetersiz olan, duygusal ve fiziksel yönden uzak bireyler olarak tanımlanmaktadır (Kompirovic vd. 2020; Baumrind, 1991).

Anne – babanın çocuğu görmezden gelmesi, tek başına bırakması şeklinde de izah edilen bu tutum çocukta duygusal olarak eksikliklerin oluşmasına neden olmaktadır. Aynı zamanda bu tutumu benimseyen ailelerin çocuklarına karşı ilgisiz davranmaları, çocuğun ilerleyen dönemde çevresine gösterdiği şiddeti makul gösterme nedenleri arasında görülmektedir (Yavuzer, 2005).

2.1.3.7. Demokratik Tutum

Bu tutum şeklini benimseyen anne – babalar, çocuğun bir birey olduğunu göz önünde bulundurarak onun kişiliğine saygı duyulması gerektiğini düşünmektedir. Bu tutumu benimseyen anne – babalar sayesinde bireylerin kişilik gelişimleri büyük ölçüde hızlı ve sağlıklı gelişim göstermektedir.

Demokratik anne – babaların, çocuklarına karşı bakış açıları onları bir birey olarak ele almak ve onların ilgi alanlarına da saygı duymayı kapsayan bir bakış açısına sahiptir. Bu tür ebeveynlerin sınırlayıcı olmadığı, çocuklarında sorumluluk duygusunu geliştirdiği ve bunun yanında hırslı ve beklenti içerisinde olduğu da söylenebilir (Baumrind, 1991; Dekovic ve Janssens, 1992; Cho vd. 2020).

Bu tutum şeklinin kabul edildiği ailelerde, anne-baba ile çocuk arasında güçlü bir iletişim, sevgi ve saygı bağı kurulması mümkündür. Diğer tutumlara nazaran bir şeye uymak ya da istenilen şekilde davranıldığında bir şeyler kazanmak gibi beklentileri olmayan bireyler beklentisiz bir sevgi ve saygı bağı geliştirmektedir.

Bu tutumda belirlenen kurallar çocukla da tartışılarak birlikte belirlendiği için çocuğun kişiliği zedelenmeden ve kırıncı olmayan eleştiriler yapılarak çocuğun gelişimi olumlu etkilenmektedir.

2.2. Özgüven Düzeyi

Özgüven, bireyin ruhsal hayatının temellerini oluşturan, duygusal yönden besleyen ihtiyaçlarını karşılayan ve daha da önemlisi bireyin kendini tanıması için önem arz eden etkenlerin başında gelmektedir.

Özgüven, bireylerin kendilerine karşı geliştirdiği, kendini tanımak, kendini bilmek, kendini beğenmek gibi alanlara etki eden bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Eldeleklioğlu, 2004).

Bireylerin davranışlarını da etkileyen özgüven, bireyin kendisine karşı inancını arttırması, pozitif düşünceleri beslemesi, kendinden hoşlanması ve kendisini doğru ve yanlışları ile kabul ederek kendini tanıması, kabul etmesi gibi birçok alana etki etmektedir (Gökkaya, 2007). Özgüven, insanlar için ihtiyaç duyulan temel ihtiyaçların karşılanması için de önem arz etmektedir. Bireyin kendisini sevmemesi, önemli bulmaması, kendi ihtiyaçlarını karşılayamaması, mutsuz

olması, sıkıntı yaşaması gibi durumlara sebebiyet vermektedir. Bireylerin kendini tanıması, kendisini olduğu gibi kabul etmesi kendi kimliğine ulaşması açısından önemlidir (Kaya, 2015).

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde özgüven 2 ana başlık altında incelenmiştir (Lindenfield, 2011). Bunlar iç özgüven ve dış özgüvendir. İç özgüven, bireyin kendi kendisini sevmesi, kendiyile barışık olması anlamına gelmektedir. Bu özgüveni etkileyen değişkenler ise bireyin kendini bilmesi, pozitif düşünmesi, kendinden memnun olması gibi alt başlıklardan oluşmaktadır. Bireyin kendine duyduğu özgüven arttıkça hedefi netleşir, yapmak istediği şeylere kendini vererek odaklanabilir. Dış güven ise; bireylerin iletişim ve duygu gibi dış dünya ile kurduğu bağlantıları etkileyen, bireyin kendinden memnun olduğunu gösteren etmenlerdir. Özetle iç güven; bireyin kendini tanıması, kendine özgü açık hedefler belirlemesi, kendini sevmesi ve pozitif düşünmesi anlamı taşımaktadır. Dış güven ise; bireyin iletişim becerilerini, kendini ortaya koymasını, duygularını kontrol etmesini, kendini iyi ifade etmesini içermektedir (Ezmeci, 2012; Günalp, 2007).

Özgüven kavramını daha iyi anlayabilmek için öz (benlik), özsaygı (benlik saygısı), öz-yeterlilik gibi kavramları açıklamak gerekmektedir.

Öz (Benlik) kavramı bireyin kendi kendini tanıması, özünü kavraması anlamına gelmektedir. İnsanların toplulukla yaşamak zorunda olmasının yanı sıra ihtiyaçlarını karşılamak adına da topluma ihtiyaç duyması nedeniyle toplum bireyi etkilemektedir. Bireyler toplumda karşılaştığı olaylar nedeniyle olaylarla başa çıkma, endişe duyma, ikna olma gibi bir takım duygular geliştirmektedir. Bireyin kendisine verdiği değer ile kendisine olan güven arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (Okuyay, 2012). Bireyin benlik kavramı tam anlamıyla oluşmamış ise birey çekingenlik, kuşku duyma, güvensizlik, başarısız olma hissi gibi bir takım duygular içerisine düşer. Bu durumla karşı karşıya kalmak bireyin toplumsal ilişkilerini olumsuz etkilemekte ve bu da tüm hayatını sorgulamasına neden olmaktadır.

Özsaygı kavramı ise bireyin kendini değerlendirmesi, kabul etmesi, önem göstermesi, güven duyması gibi aşamalar sonucu elde ettiği ve kendini tasvip ettiği durum olarak tanımlanabilir (Çelik, 2001). Bireyin özellikle gelişme çağında önem arz eden özsaygı, bireyin gelecek dönemlerde yaşayacağı toplumsal, sosyal, psikolojik ve fiziksel değişimleri nasıl karşılayacağı, ne tepki göstereceği özsaygı

kavramı ile ilgilidir. Bu dönemde karar vermesi gereken bireyler genel olarak kendilerini sosyal çevreleri ve akranları ile kıyaslamaktadır. Ergenliğin ilk dönemlerinde benlik saygısı, beden imajı, bedensel değişimler gibi değişkenlerden etkilenmektedir (Esen, 2012).

Öz yeterlilik kavramı ise; bir bireyin davranışlarını eyleme geçirmek için güdüleme ve edimleri örgütleme gücü ile alakalı kanaatlere verilen addır (Acuner, 2012). Duruma göre değişen öz yeterlilik kavramı, genelleştirilebilen benlik kavramından farklıdır. Bir durum karşısında kendi bilgilerini kullanarak geliştirdiği önyargılar öz yeterlilik ile ilgili bir durumdur (Siyambaş, 2015).

2.2.1. Özgüven Göstergeleri

Literatür incelendiğinde özgüven göstergeleri genel olarak düşük ve yüksek özgüven olmak üzere iki grup altında incelenmektedir.

Yüksek özgüven için belirlenen göstergeler;

- Bağımsızlık,
- Esneklik,
- İyimserlik,
- Mücadeleden heyecan duymak,
- Duygusal yakınlık,
- Cesaretli olma ve cesaret verme,
- Güçlü ve zayıf yönlerinin bilincinde olma,
- Kendi duygu, sezgi, hırs vb. sahiplenmek
- Güçlü – zayıf yönlerin bilincinde olmak,
- Açık – içten davranmak,
- Güçlenmek,
- Uzlaşmaya direnmek,
- Sorun çözücü pozisyonu almak,
- Hayatın her aşamasına katılmak,
- Destek almaya açık olmak olarak sıralanabilir (Erkek,2016). Düşük özgüven için belirlenen göstergeler ise;
- Kendine lanet okumak,
- Kaderci olmak,
- Karamsar olmak,

- Bağımlı olmak,
- Herkesi her yönden eleştirmek,
- Yalnız olmak,
- İzole hayat yaşamak,
- Sevilmeyen bir insan gibi hissetmek,
- Herkesi kendinden iyi kabul etmek,
- İntihara meyletmek,
- Katı davranışlar,
- Aşağılık kompleksi,
- Fazla talepkar olmak,
- Kendini kabul etmemek,
- Sürekli güven duyulma ihtiyacı,
- Değişime direnme,
- Başkalarına hükmetme isteği,
- Reddedilmekten çekinmek,
- Eleştiriye karşı duyarlı olmak,
- Mutsuz, üzüntülü olmak,
- Depresyona yatkın olmak,
- Kendinden utanmak,
- Diğer insanların hayatlarına odaklanmak, aşırı ilgi göstermek olarak sıralanabilir (Erkek, 2016).

2.2.2. Özgüveni Etkileyen Etmenler

Literatür incelendiğinde bu başlık altında anne – baba tutumu, akademik başarı, çevre etkisi, kendini değerlendirme yeteneği, zeka, sorumluluk, akran ilişkileri, fiziksel görünüm gibi konular üzerinde çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Umutlu, 2010; Başoğlu, 2007; Çelik, 2001; Külcü, 2015).

Bu çalışmada algılanan anne - baba tutumu ile bireylerin özgüven düzeyinin ilişkisine odaklanıldığı için bu kısımda sadece anne – baba tutumlarına odaklanılmıştır.

2.2.3. Anne – Baba Tutumları

Aşırı koruyucu anne babaların çocuklarına karşı tutumları bireylerin özgüven düzeylerini genel olarak olumsuz etkilemektedir. Anne-babaların çocuklarına karşı tutunduğu, “Sen yapamazsın, ben yardım edeyim.” başlığı altında toplanabilecek yardım hamleleri bireye ileriki yaşamında özgüven eksikliği olarak geri dönmektedir. Anne – babasına bağımlı konuma gelen çocuk, tek başına sorumluluk almadığı için her sorumluluk alması gereken durumda kendi sorumluluğunu yüklenecek bir insan arayışına girer. İlerleyen zamanlarda çekingen, pasif, kendini savunamayan bir bireye dönüşen kişi zamanla diğer insanlar tarafından dışlanmaya maruz kalmaktadır (Sağat, 2016; Yavuzer, 1990; Umutlu, 2010).

Otoriter anne – baba tutumu gösteren ailelerin çocuklarını eğitme yöntemi ceza, tehdit, korkutma ve şiddet (fiziksel, psikolojik vb.) sistemi üzerine kurulmaktadır. Bu tarz bir aile yapısında yetişen bireylerin kendilerine güvenlerinin oluşması oldukça zordur. Anne – baba otoriter tavır sergilerken ister istemez çocuklarında pasif bir karakter geliştirmekte bunun sonucu olarak da özgüven sorunları yaşamasına sebep olmaktadır (Aslan, 1992; Çelik, 2001).

Demokratik anne – baba tutumu gösteren ailelerin çocukları ile arasında hem uyulması gereken kurallar bulunmakta hem de karşılıklı olarak hoşgörü söz konusu olmaktadır. Demokratik ebeveyn tutumu ile yetiştirilen çocuklar, kendi duygu ve düşüncelerinin değerli olduğunu hissettiği için özgüven düzeyi yüksek bireylere dönüşmektedir. İnsanlar yaşamları boyunca ailelerinden destek ve onay almak zorunluluğu hissetmektedir. Bu bağlamda bireylerin ailelerinden onay alması durumunda yüksek özgüvenli, onay almaması durumunda düşük özgüvenli bireylere dönüşmesi mümkündür (Umutlu, 2010; Akkuş, 2015).

2.3. Flört Şiddeti

Flört, tanım olarak iki birey arasında başlayan romantik etkileşimlerin ilişkiye dönüşmesi, daha sonra sonlandırma ya da resmi bir ilişkiye geçiş aşamasına sahip olan ilişki türüdür diyebiliriz. Burada ilişkiyi sonlandırmak tek taraflı ya da iki taraflı olabilir. Aynı zamanda devam etme eğiliminde olan flört çiftleri ise nişanlanma, evlilik, birlikte yaşama gibi farklı ilişki türlerine dönüşebilir. Flört şiddeti tanımı ise romantik ilişkisi içerisinde yer alan bireylerin birbirlerine karşı

acı veren ya da yaralayan psikolojik ya da fiziksel güç kullanması, tehdit içeren sözcükler kullanması ve bu bağlamda gösterilen davranışların, sözlerin ve mimiklerin tamamı olarak yapılmaktadır (Baldan, 2017; Sugarman ve Hotaling, 1989).

Flört şiddeti, ilişki sırasında yaşanan, çoğu zaman çiftler tarafından göz ardı edilebilecek davranışlarla baş gösteren, bazı durumlarda ise kendini gizleyen ya da farkında olunmayan davranışlar ile ortaya çıkmaktadır. Flört sırasında bireylerin birbirlerinin hayatlarına müdahale etmeleri, sosyal medya şifrelerini istemeleri, telefonlarını kontrol etmeleri, karşı tarafın nerede – kiminle olduğunu sürekli sorgulamaları, görüştüğü kişileri kısıtlaması, bulunduğu ortamlara, ortamlarda giydiği kıyafetlere karışması gibi birçok alanda görülebilir. Bunların daha ileri seviyedeki boyutu ise ilişkiyi sonlandırmak isteyen tarafa şiddet gösterilmesi, tehditler edilmesi, şantaj yapılması gibi yollara başvurulmasıdır (Kaplan, 2020).

Flört ilişkisi, diğer ilişkilere nazaran daha çok sevmek – sevilme ihtiyacı üzerine kurulmaktadır. Bireylerin birbirine sosyal destek sağladığı, duygusal yakınlık kurduğu flört aşamasında çiftler arasında bir takım problemler yaşanmaktadır. İkili arasında yaşanan bu çatışmalar sırasında bireyler birbirine şiddet gösterebilmekte, istekleri doğrultusunda karşı tarafı istismar edebilmekte, tehdit cümleleri kullanabilmekte, birbirlerine zarar verme davranışları gerçekleştirebilmektedirler. Bu tarz şiddetler flört şiddeti olarak tanımlanmaktadır (Fidan ve Yeşil, 2018; Mihçioğur ve Arkın, 2015).

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde flört şiddetinin birden fazla başlık şeklinde ortaya çıktığı görülmüştür. Bunlar; sevgili şiddeti, partner istismarı, eş istismarı, romantik partner şiddeti, yakın partner istismarı, ilişki içi şiddet olarak sıralanabilir (Polat, 2017; Batı, 2023). Flört şiddetinin en çok görüldüğü türü psikolojik şiddet olarak bilinmektedir. İlişki içerisinde bulunduğu kişiyi aşağılamak, rezil etmek, tehdit etmek gibi psikolojik şiddet türleri bireyler arasındaki ilişkiyi ve şiddete maruz kalan bireyi olumsuz etkilemektedir. Benzer şekilde karşı tarafın banka hesaplarını, sosyal medyalarını, hareketlerini takip etmesi ve işe girme, tıbbi bakıma ulaşma gibi alanlarda kısıtlamalar getirmek de flört şiddeti tanımı içerisine girmektedir (Zimmer ve Scott, 2017).

2.3.1. Flört Şiddeti Türleri

Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde flört şiddeti türleri üç ana başlık altında toplanmaktadır. Bunlar; fiziksel şiddet, psikolojik şiddet ve cinsel şiddet olarak sıralanabilir. Literatürdeki diğer çalışmalarda yer alan sınıflandırmalar ise ısrarlı takip, sosyal medya kısıtlamaları, ekonomik olarak bağlı kalmak, baskılamak, isteklerine engel olmak, sanal ortamlarda rahatsız etmek gibi bir takım şiddet türleri de bulunmaktadır (Batı, 2023).

Fiziksel Flört Şiddeti tanım olarak romantik ilişki içerisindeki bireyler arasında görülen tekme atma, vurma, itme, yumruklama, kesici ve delici aletle yaralama, boğma gibi yollarla bireylerden bir tanesinin diğerine ya da ikisinin karşılıklı olarak birbirine bile isteye zarar vermesi olarak tanımlanmaktadır (Solmuş, 2010). Bu tarz şiddete maruz kalan kişiler şiddeti kolay bir şekilde ispat edebilmekte, gereken yerlere şikayetlerini ederek kendilerini koruma altına alabilmektedir. Bireyler arasındaki fiziksel şiddet oranının artması bireyleri sadece ilişki bağlamında değil, hayati bağlamda da olumsuz etkilemektedir.

Cinsel Flört Şiddeti ise tanım olarak partnerlerin birbirini ya da bir partnerin diğerini sadece cinsel bir nesne olarak görmesi, sadece cinsellik için yaklaşması, cinsel ilişkiye zorlaması, cinsel mahremiyeti korumaması ve diğer insanlarla paylaşması, cinselliği bir cezalandırma yöntemi olarak kullanması, cinsel ilişkiyi karşı tarafa zarar verici hale getirmesi, başka kişilerle ilişkiye girmek için zorlaması, ensest ilişkiye zorlaması, hamile kalmaya ya da hamile kalındığında kürtaj olmaya zorlaması, çocukların ya da başkalarının önünde cinselliğe zorlaması gibi birçok farklı şiddeti içermektedir (Solmuş, 2010; Aba, 2008). Bu şiddet türünde bireyler cinsel deneyimlerini ya da yaşantılarını başkaları ile kolay kolay konuşmadığı ya da bunun bir şiddet olup olmadığını bilmemeleri nedeni ile bu şiddet türünün ortaya çıkarılması fiziksel şiddetten daha zordur.

Psikolojik Flört Şiddeti ise; bireyin ilişki içerisinde olduğu partnerine ihtiyacı olan ilgiyi, sevgiyi göstermemesi, karşı tarafın bu tarz isteklerini yok sayması ya da karşılama, ikili ilişkilerde ya da arkadaş ortamı gibi sosyal ortamlarda partnerini aşağılaması, azarlaması, küçük düşürmesi, partnerinin sosyal hayatta görüştüğü arkadaşları, iş arkadaşları, ailesi gibi kişilerle görüşmesini engellemesi, hayatını diğer insanlardan izole bir hale getirmesini istemesi, kısıtlaması ya da kıskanma adı altında isteklerine engel olması gibi birçok farklı alanı içermektedir

(Solmuş, 2010). Psikolojik şiddetin fark edilmesi ya da ispatlanması diğer iki şiddet türüne göre daha zordur. Bu şiddet türüne maruz kalan bireylerin birçoğu maruz kaldığı şeyin bir şiddet türü olduğunun farkında değildir. Bunun farkına varmayan bireyler giderek kendini değersiz görmekte, ruh sağlığını kaybetmekte ve mutsuz bir hayatı kaderi olarak kabul etmektedir.

Bu üç flört şiddetinin yanı sıra literatürde yer alan diğer flört şiddetlerinden ilki Ekonomik Flört Şiddetidir. Bu şiddet türünde bireylerin birbirine ekonomik anlamda müdahale ettiği ve özgürlüklerini kısıtladığı görülmektedir. Partnerinin gelirin el koyma, miras olarak partnerine kalan malları yönetme, zorla işe yerleştirip çalışmaya zorlama, çalışan partnerin işten çıkmasını isteme, partnerine para vermeyerek ya da çok az miktarda para vererek onun isteklerini kısıtlama ya da engel olma, iş yerine sık sık giderek taciz etme, parayı alkol-kumar gibi alanlarda harcayarak partnerinin isteklerini hiçe sayma ekonomik şiddete örnek olarak sıralanabilir (Solmuş, 2010). Bu flört şiddetine maruz kalan bireylerin, tıpkı psikolojik flört şiddetinde olduğu gibi karşı karşıya olduğu şiddetin farkında olmadığını söylemek mümkündür.

Bir diğer flört şiddeti ise Sosyal Flört Şiddetidir. Bu şiddet türü, partnerlerden birinin diğerine ya da karşılıklı olarak iki partnerin birbirine uyguladığı ve sosyal çevresini kısıtlama, sosyal çevresinde yer alan insanları kontrol etme, kendisinin istemediği kişilerle karşı tarafın görüşmek istemesine karşı çıkma ya da görüşmesini engelleme, bireyi sosyal çevresinden soyutlama gibi farklı şekillerde ortaya çıkmaktadır (Fidan ve Yeşil, 2018). Partnerlerin birbirlerine uyguladığı bu şiddet türünde herhangi bir neden olsun yada olmaksızın karşı tarafın arkadaşlarıyla görüşmesini, buluşmasını, konuşmasını engellemek, iş yerindeki ya da sosyal arkadaş çevresindeki ortamlara katılmasına izin vermemek, gezme, toplantılara katılma ya da tura katılmasına engel olmak en sık rastlanan sosyal flört şiddeti yöntemlerindedir.

Sosyal Flört Şiddeti, teknolojinin gelişmesi ve sosyal mecraların artmasıyla farklı mecralarda da kendini göstererek Dijital Flört Şiddetini ortaya çıkarmıştır. Bu flört şiddetinde, partnerler birbirini sosyal medya üzerinden takip etmekte, eylemlerini kontrol etmekte, beğenilerini ve arkadaş listelerini takip ederek partnerini rahatsız edecek derecede kontrol altına almakla ortaya çıkmaktadır (Fidan ve Yeşil, 2018). Partnerlerin birbiri üzerinde kurduğu sosyal medya baskısı;

hesabını kontrol etmek, arkadaş listesindeki kişileri çıkarmasını istemek, sosyal medya hesap şifrelerini almak, sosyal medyada yer alan hesaplarını kapattırmak hem Sosyal Flört Şiddeti hem de Dijital Flört Şiddetine örnek olarak sayılabilir. Günümüzde partnerler arasında görülen bu davranışlar her ne kadar kıskançlık adı altında masum istekler gibi görünse de şiddet olarak kabul edilmektedir.

Israrlı Takipte bir şiddet türü olarak ele alınabilir. Bireylerin partnerlerini her yerden takip etmesi, her hareketini izlemesi, iş yerine, evine, okuluna gelmesi, her yaptığı adımdan haberdar olmak istemesi, sürekli mesaj atması, araması gibi davranışlarda partnerini gözetim altında tutmak isteyen ve bunu bir korku objesi gibi hissettiren hareketlerde bulunması da flört aşamasında yaşanan şiddet türlerinden bir tanesidir (Fidan ve Yeşil, 2018).

Flört şiddetine maruz kalan bireyler genel olarak duygusal ve psikolojik yönden olumsuz etkilenmektedir. Partneri tarafından hiçe sayılan, küçümsenen, tehdit edilen, aşağılanan bireyler kendi özgüvenlerini kaybetmeye, depresyona girmeye, kendini değersiz görmeye ve sonu intihara giden psikolojik problemlere maruz bırakılmaktadır. Duygusal olarak şiddete maruz bırakılan partnerler kendilerini sürekli baskı ve tehdit altında hissetmektedirler. Bu yönde yapılan çalışmalarda duygusal şiddete maruz bırakılan kadınların fiziksel şiddete maruz kalan kadınlardan daha fazla kendini değersiz hissettiği, psikolojik şiddetten daha olumsuz etkilendikleri görülmektedir (Akcan, 2020). Benzer şekilde partnerin birinin diğeri üzerine uyguladığı cinsel şiddet, karşılıklı istek ve izin olmadan cinsel ilişkiye girmeye zorlamak olarak baş göstermektedir. Fiziksel şiddetin görüldüğü ilişkilerde genel olarak cinsel şiddetin görüldüğü, buna benzer şekilde bir şiddet türünün görülmesi durumunda diğer şiddet türlerinin görülmesinin çok olası olduğunu söylemek mümkündür.

2.3.2. Flört Şiddetinin Ortaya Çıkma Nedenleri

Flört şiddetinin ortaya çıkması ve farklı flört şiddetlerinin görülmesinin birden çok nedeni bulunmaktadır. Bu aşamada yapılan çalışmalar incelendiğinde araştırmacıların genel olarak bireyleri şiddete yönelten, şiddete yatkın hale getiren nedenleri araştırdığı görülmektedir.

Bireylerin özellikle ebeveynleri, arkadaşları, aile üyeleri, rol model aldığı kişiler tarafından etkilendiği görülmektedir. Özellikle çocukluk ve ergenlik

döneminde gördüğü davranışları kopyalayarak kendi benliklerini şekillendirdiği düşünüldüğünde şiddete meyil etmenin de bu zaman dilimlerinde öğrenildiği söylenebilir. Bireylerin ergenlik döneminde kendi özelliklerini tam olarak bilmediği, tanıyamadığı düşünüldüğünde bu özelliklerin genel olarak çevrelerinde gördükleri ilişkilerle ve bu ilişkilerdeki yaşananları ilişkilerin genel düzeni olarak kabul etmesiyle kendi tutum ve davranışlarının etkilendiği söylenebilir.

Flört şiddetinin ortaya çıkmasına neden olan faktörlerin genel olarak;

- Depresyon,
- Cinsiyet farklılıkları,
- Kişilik bozuklukları,
- Düşük gelir,
- Düşük akademik başarı,
- Madde bağımlılığı,
- Alkol kullanma,
- Cinsiyet rolleri,
- Ataerkil yapı,
- Şiddete maruz kalma,
- Şiddete tanık olma şeklinde sıralanabilir (Akcan 2020).

2.4. Flört Şiddeti Tutumu ile Anne-Baba Tutumları ve Özgüven Arasındaki İlişkilere Dair Araştırmalar

Literatür incelendiğinde direkt olarak flört şiddeti tutumu, anne – baba tutumları ve özgüven ölçeklerinin bir arada incelendiği bir çalışma bulunamamıştır. Bu bölümde bu üç tutumun birbirleri ve benzer ölçekleri ile yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Anne – baba tutumu ve özgüven arasındaki çalışmalar incelendiğinde;

Türkeri tarafından Fethiye ilçesindeki lise öğrencilerinin algıladığı anne – baba tutumu ile mutluluk, özgüven gibi değişkenler karşılaştırılmıştır. Toplamda 855 kişiye uygulanan anket sonuçlarına göre demokratik anne – baba tutumu ile bireyin mutluluğunun ve özgüven düzeyinin arasında olumlu ilişkiler olduğu saptanmıştır. Aynı çalışmada otoriter anne – baba tutumunun ise mutluluk ve özgüven değişkenlerini olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Türkeri, 2019).

Mert ve Kahraman tarafından yapılan çalışmada 6. ve 7. sınıf öğrencileri üzerinde aile ilişkileri ile iyi oluş, özgüven gibi konular araştırılmıştır. Demokratik aile ilişkilerinin artış göstermesi durumunda bireylerin iyi oluş durumlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. (Mert ve Kahraman, 2018).

Demir tarafından yapılan çalışmada anne baba tutumu ile bireyin mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Analizler sonucunda bireylerin anne baba tutumlarına göre mutluluk düzeyinin değiştiği sonucuna ulaşılmıştır. Demokratik tutuma sahip ailelerin diğer ailelerden daha yüksek mutluluk düzeyine sahip olduğu görülmüştür (Demir, 2020).

Kocayörük ise çalışmasında İstanbul'daki bir ilçeyi örneklem olarak almış ve anne – baba tutumu ile aile aidiyeti arasındaki ilişkileri incelemiştir. Bu çalışma sonucunda anne baba tutumlarının bireyin aidiyet başta olmak üzere, mutluluk, özgüven gibi alanları etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Kocayörük, 2012).

Zarbova ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise 90 kişi üzerinden mutluluk, özgüven, yaşam doyumu ile stres düzeyi arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışma sonucunda ulaşılan bilgiler stres düzeyi ile bireyin mutluluk düzeyi arasında negatif yönlü bir ilişki olduğunu açıklamıştır (Zarbova vd. 2018).

Demirci ve Şar'ın yapmış olduğu çalışmada ise algılanan anne – baba tutumları ile bireyin kendini iyi hissetmesi, özgüven ve kendini bilme gibi değişkenler arasındaki ilişki Marmara Üniversitesi öğrencileri üzerinden incelenmiştir. Bu çalışma sonucunda anne baba tutumlarından demokratik tutuma sahip olanların diğer tutuma sahip olan bireylerden daha yüksek puanlar aldığı, daha iyi psikolojiye ve özgüvene sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Demirci ve Şar, 2017).

Bilgin tarafından Kocaeli'de 600 lise öğrencisi üzerinden yapılan çalışmada öğrencilerin özgüvenlerinin ilişki kurma, akranlarıyla sohbet edebilme, hayata dair gayeler oluşturma gibi değişkenler ile olumlu bir ilişki içerisinde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Cinsiyete, sınıfa, kardeş sayısına göre ise bir farklılık görülmediği, benzer özgüven düzeylerine sahip oldukları çalışmanın bir diğer dikkate değer sonucudur. Fakat anne – baba tutumlarına göre öğrencilerin özgüven düzeyleri arasında farklılık görüldüğü söylenebilir (Bilgin, 2001; Aktaran: Erkek, 2016).

Başoğlu'nun çalışmasında ise anne baba tutumu ile özgüven arasındaki ilişki İstanbul'da yaşayan 113 aile üzerinden incelenmiştir. Özgüven ile sevgi arasında olumlu, disiplin ile olumsuz ilişkiler görüldüğü çalışmanın en önemli sonucu olarak dikkat çekmektedir (Başoğlu, 2007).

Benzer şekilde flört şiddeti ile ilgili çalışmalar incelendiğinde ise; Bayramova ve Aksan (2022) üniversite öğrencileri ile gerçekleştirdikleri çalışmada flört şiddetine yönelik tutumu ebeveyn tutumlarından annenin babadan daha belirleyici rol oynadığı sonucuna ulaşmış, farklı analizler sonucu otoriter tutuma sahip ebeveynler ile flört şiddetine yönelik tutum arasında anlamlı ilişkiler bulmuşlardır.

Capaldi ve arkadaşları 228 makaleyi ve bu makaledeki flört şiddeti olarak algılanabilecek risk etmenlerini inceledikleri çalışmada, yaş arttıkça şiddet uygulama oranının düştüğü, ergenlik döneminde ise en yüksek düzeylere ulaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca kişinin geliri düştükçe şiddete meylin arttığı görülmüştür. Ek olarak anne – baba tutumu ile flört şiddeti arasındaki ilişkilerin irdelendiği kısımda kişilerin ailesi ile uyum içerisinde olmasının şiddet uygulama oranını azalttığı, katı – otoriter yapılar içerisinde yer alan bireylerin şiddete daha çok meylettği sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyetler arasında ise bir farklılık

görülmemiş, erkekler ile kadınların benzer oranlarda flört şiddeti gösterdiği saptanmıştır (Capaldi vd. 2012).

TÜİK tarafından 2020 yılında yayımlanan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından düzenlenen çalışma sonuçlarına göre Türkiye’de fiziksel şiddete maruz kalan kadınların oranı %39,5 olarak belirtilmiştir.

Straus’un çalışmasında ise toplam 31 üniversite öğrencisi araştırmaya katılmış ve bu katılımcılar üzerinden flört şiddetinin etkileri araştırılmıştır. Katılım sağlayan üniversitelerde %17 ile %44,7 arasında değişen son bir yıl içerisinde flört şiddetine maruz kalma oranı görüldüğü saptanmıştır. Genel olarak kadınların erkeklerden daha yüksek şiddete maruz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır (Straus, 2004). Benzer bir çalışma da Garcia – Morene ve arkadaşları tarafından 15 yerleşim yeri üzerinde yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda da %13 ile %61 arasında değişen fiziksel şiddet oranı hesaplanmıştır (Garcia-Moreno vd. 2006).

Bu alanda yapılan bir diğer çalışma da Duval tarafından yapılmıştır. ABD’de üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışma öğrencilerin flört şiddeti ile ilgili 2006 ile 2016 arasında yapılan makaleler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda ulaşılan sonuçlar; kadınların erkeklerden daha çok flört şiddetine maruz kaldığı, ailesinde şiddet oranı yüksek olanların şiddete meylettği sonuçlarına ulaşılmıştır (Duval, 2018).

Son yıllarda yapılan çalışmalar incelendiğinde flört şiddeti ile ilişkilerin kalitesi arasındaki ilişkiler (Demirtaş vd. 2017; Karatay vd. 2017; Kepir-Savoly vd. 2014), kıskançlık ile şiddet arasındaki ilişkiler (Demirtaş vd. 2017; Hatipoğlu, 2010) gibi alanlara yoğunlaşmaktadır. Flört şiddetine yönelik farkındalık çalışmalarında ise kadınların erkeklerden daha çok farkındalığa sahip olduğu (Karatay vd, 2017), erkeklerin ise kısıtlama, aldatma gibi davranışları bir şiddet unsuru olarak görmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

İnan – Arslan tarafından yapılan çalışmada ise evlenme öncesi ilişkilerde erkeklerin kadınlardan daha çok cinsel şiddete meyilli olduğu, fiziksel şiddet ile cinsel şiddet arasında ilişki bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (İnan-Arslan, 2002).

Yıldırım'ın çalışmasında ise cinsiyet yaklaşımları, özgüven ve özsaygı ile flört şiddeti arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Erkeklerin cinsiyet rolleri, özsaygı gibi değişkenler ile yüksek düzeyde ilişki olduğu, kadınlar bakımından ise düşük düzeyde ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Yıldırım, 2006).

3. YÖNTEM

3.1. Çalışmanın Amacı ve Tipi

Çalışmamız ile amaçlanan çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumu ve bireylerin özgüven düzeyi ile yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışma ilişkisel tarama yöntemi (korelasyon yöntem) ile gerçekleştirilen bir çalışmadır.

3.2. Çalışmanın Yeri ve Zamanı

Çalışmaya ilişkin veriler Google Formlar aracılığı ile online olarak katılımcılara ulaştırılmıştır. Araştırmanın başlangıç tarihi 30 Haziran 2022; bitiş tarihi ise Aralık 2022'dir.

3.3. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmamızın evreni en az bir defa romantik ilişkisi olan kadın-erkek bireyler olarak belirlenmiştir. Çalışmamızın örnekleme ise Türkiye'de yaşayan 18-45 yaş arası en az bir defa romantik ilişkisi olan toplam 423 kadın ve erkek katılımcılardan oluşmaktadır. En az bir defa romantik ilişki deneyimi bulunmayan katılımcılar dışlanmış, araştırmamıza dahil edilmemişlerdir. Örneklem sayısı %95 güvenirlilik ve %5 hata payına göre belirlenmiştir. Örneklem grubuna kolayda örneklem yolu ile ulaşılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak anket formuna yer verilmektedir. Burada katılımcılar hakkında ve flört deneyimleri hakkında bilgi edinmek için "Demografik Bilgi Formu", algılanan anne baba tutumunu ölçmek için "Anne-Baba Tutumu Ölçeği", flört şiddetine yönelik tutumu ölçmek için "Flört Şiddeti Tutum Ölçeği", katılımcıların benlik saygılarını ölçmek için "Özgüven Ölçeği" kullanılmıştır.

3.4.1. Demografik Bilgi Formu

Yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, çalışma durumu, bakım verenleri ve ebeveynleri hakkında bilgi almak için 9 maddelik bir anketten oluşturulmuştur.

3.4.2. Anne-Baba Tutumu Ölçeği

Çalışmamızda katılımcıların anne babalarına ait tutumlarını bulmak için Kuzgun (1972) tarafından geliştirilen, Kuzgun ve Eldeleklioğlu (2005) tarafından revizyonu yapılan “Anne Baba Tutumu Ölçeği” kullanılmıştır. Anne Baba Tutumu Ölçeği; demokratik anne baba tutumu, otoriter anne baba tutumu ve koruyucu-istekçi anne baba tutumu olmak üzere üç alt faktörden ve toplam 40 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler 1-5 arasında puanlanan likert tipi bir ölçektir. Alt ölçeklerin her birinin puanları ayrı hesaplanmaktadır. Anne Baba Tutumu Ölçeği’nde yer alan maddelerin karşısına birbirini izleyen sırada “hiç uygun değil”, “çok az uygun”, “kısmen uygun”, “oldukça uygun” ve “tamamen uygun” biçiminde beş seçenek verilmiştir.

3.4.3. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği

Ölçek 5 alt boyuttan (genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet, cinsel şiddet) oluşmaktadır. Tür olarak 5’li likert tipi kullanılmıştır (1=Kesinlikle Katılmıyorum – 5=Tamamen Katılıyorum). Ölçekte toplam 28 madde vardır. Maddelerden 5 tanesi ters yönde puan almaktadır. Ölçek puan ortalamasının 1’e yaklaşması bireylerin flört şiddetine yönelik sahip olduğu tutumlarının, flört şiddetini desteklemediğini göstermektedir.

3.4.4. Özgüven Ölçeği

Araştırmada katılımcıların özgüven düzeylerini değerlendirmek amacıyla Akın (2007) tarafından geliştirilen “Özgüven Ölçeği” kullanılmıştır. Özgüven Ölçeği 1 ve 5 arasında likert tipi ölçüm vermektedir. Ölçek toplam 33 maddeden oluşmaktadır. Olumsuz madde bulunmamaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 165, en düşük puan ise 33’tür. Ölçeğin derecelendirilmesi (1) Hiçbir zaman, (2) Nadiren, (3) Sık sık, (4) Genellikle, (5) Her zaman şeklindedir.

3.5. Veri Toplama Yöntemi

Tüm katılımcılar bilgilendirilmiş onam formunu okuyup katılmayı kabul ettikten sonra çalışmaya katılmışlardır. Tüm veriler Google formlar aracılığı ile online olarak toplanmıştır.

3.6. Verilerin Değerlendirilmesi

Anne-baba tutumu ve özgüven düzeyi ile flört şiddetine yönelik tutum arasındaki ilişkide, anne baba tutumunun ve özgüven düzeyinin yetişkinlik döneminde flört şiddeti tutumunu nasıl etkilediği öğrenilmek istenmiştir. Bu ilişkiye bakıldığında, araştırmanın bağımsız değişkeni; anne- baba tutumu ve özgüven düzeyi, bağımlı değişkeni ise flört şiddetine yönelik tutum olarak ele alınmıştır. Anne-Baba Tutum Ölçeği ve Flört Şiddeti Tutum Ölçeği ve Özgüven Ölçeğinden elde edilen verilerin analizlerinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama gibi betimsel istatistiklerin yanı sıra, araştırmanın amacını ve alt amaçlarını cevaplamak için Regresyon Analizi ve Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Veriler normal dağılım göstermediği için karşılaştırmalar Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis, korelasyon için Spearman analizleri kullanılmıştır. Veriler değerlendirilirken; yukarıda bahsedilen ölçekler SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca anket sorularının geçerlik ve güvenilirliklerinin analiz edilmesi adına Cronbach Alpha testi uygulanmıştır.

4. BULGULAR

Çocuğun başarısında ve geleceğinin şekillenmesinde toplumun, okulun ve çevrenin etkisi büyüktür. Ancak ailenin etkisi yadsınamayacak kadar önem taşımaktadır. Çocukların eğitiminde ailenin rolü belirleyiciler arasında yer almaktadır (Epstein ve Sanders, 2002; Morrison, 2012).

Tüm bu değişkenler ışığında, yetişkinlik döneminde ortaya çıkan davranışlar ve bireyin özgüven düzeyi yetişkinlik döneminde sergilenen birçok tutumu yakından ilgilendirmektedir. Yetişkinlik döneminde ortaya çıkan flört şiddeti de bunlardan bir tanesidir.

Çalışmamızın amacı, çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumlarının ve özgüven düzeylerinin analiz edilmesiyle birlikte, yetişkinlik döneminde gösterilen flört şiddeti tutumu ile arasındaki ilişkinin irdelenmesini içermektedir.

Bu çalışmanın analizlerine geçilmeden önce katılımcılara uygulanan Anne – Baba Tutum Ölçeği ve alt boyutları (otoriter, koruyucu ve demokratik), Flört Şiddeti Tutum Ölçeği ve alt boyutları (genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet ve cinsel şiddet) ve Özgüven Ölçeğine ait skorlar hesaplanmıştır.

4.1. Geçerlik ve Güvenilirlik Sonuçları

Çalışmamızda kullanılan ölçekler ve alt boyutları için Cronbach Alpha değerleri Tablo 1.de verilmiştir.

Tablo 4. 1. Cronbach Alfa Değerleri

Boyut	Alfa
Anne-baba Tutum Ölçeği	0,806
- Otoriter	0,802
- Koruyucu	0,795
- Demokratik	0,812
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	0,918
- Genel şiddet	0,912
- Fiziksel şiddet	0,902
- Duygusal şiddet	0,940
- Ekonomik şiddet	0,910
- Cinsel şiddet	0,924
Özgüven Ölçeği	0,958

Tablo 4.1.'de yer alan Cronbach alfa değerleri incelendiğinde değerlerin 0,795 ile 0,958 arasında değiştiği görülmektedir.

4.2. Normallik Testi Sonuçları

Tablo 4. 2. Normallik Testi Sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	df	p	İstatistik	df	p
FŞ genel şiddet	,246	396	,000	,709	396	,000
FŞ fiziksel şiddet	,229	396	,000	,746	396	,000
FŞ duygusal şiddet	,175	396	,000	,903	396	,000
FŞ ekonomik şiddet	,110	396	,000	,927	396	,000
FŞ cinsel şiddet	,212	396	,000	,805	396	,000
Ab demokratik	,075	396	,000	,970	396	,000
Ab koruyucu	,164	396	,000	,907	396	,000
Ab otoriter	,204	396	,000	,816	396	,000
Özgüven ölçeği	,104	396	,000	,953	396	,000

Tablo 4.2.'de yer alan normallik testi sonuçları incelendiğinde p değerlerinin 0,05'ten küçük olduğu, bu yüzden verilerin normallik dağılımı sağlamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle analizlere parametrik olmayan istatistiksel yöntemler ile devam edilmiştir.

İstatistiksel Analizler

Tablo 4. 3. Araştırmaya Dahil Edilen Bireylerin Özellikleri

Değişken	N	%
Yaş (Ort±SS)	28,579±7,394	
En uzun süreli ilişki (ay)	43,617±54,789	
Cinsiyet		
<i>Kadın</i>	249	58,9
<i>Erkek</i>	174	41,1
Medeni Durum		
<i>Bekar</i>	157	37,1
<i>Boşanmış</i>	26	6,1
<i>Evli</i>	166	39,2
<i>Romantik ilişki içerisinde</i>	74	17,5
Eğitim düzeyi		
<i>İlkokul</i>	5	1,2
<i>Ortaokul</i>	11	2,6
<i>Lise</i>	104	24,6
<i>Üniversite</i>	264	62,4
<i>Lisansüstü</i>	39	9,2
Çalışma durumu		
<i>Çalışıyor</i>	265	62,6
<i>Çalışmıyor</i>	123	29,1
<i>Ev hanımı</i>	35	8,3
Büyüten kişiler		
<i>Anne – baba</i>	423	100
<i>Diğer</i>	0	0
On sekiz yaşına kadar annenin hayatta olma durumu		
<i>Evet</i>	423	100
<i>Hayır</i>	0	0
On sekiz yaşına kadar babanın hayatta olma durumu		
<i>Evet</i>	421	99,5
<i>Hayır</i>	2	0,5
Psikolojik şiddete maruz kalma		

<i>Hiçbir zaman</i>	188	44,4
<i>Nadiren</i>	102	24,1
<i>Bazen</i>	75	17,7
<i>Çoğunlukla</i>	24	5,7
<i>Sık sık</i>	34	8,0
Fiziksel şiddete maruz kalma		
<i>Hiçbir zaman</i>	367	86,8
<i>Nadiren</i>	32	7,6
<i>Bazen</i>	20	4,7
<i>Çoğunlukla</i>	1	0,2
<i>Sık sık</i>	3	0,7
Cinsel şiddete maruz kalma		
<i>Hiçbir zaman</i>	393	92,9
<i>Nadiren</i>	12	2,8
<i>Bazen</i>	14	3,3
<i>Çoğunlukla</i>	2	0,5
<i>Sık sık</i>	2	0,5
Şiddeti yetkili makama bildirme		
<i>Evet</i>	8	1,9
<i>Hayır</i>	415	98,1
Psikolojik şiddet uygulama		
<i>Hiçbir zaman</i>	250	59,1
<i>Nadiren</i>	117	27,7
<i>Bazen</i>	46	10,9
<i>Çoğunlukla</i>	3	0,7
<i>Sık sık</i>	7	1,7
Fiziksel şiddet uygulama		
<i>Hiçbir zaman</i>	383	90,5
<i>Nadiren</i>	31	7,3
<i>Bazen</i>	9	2,1
<i>Çoğunlukla</i>	0	0
<i>Sık sık</i>	0	0
Cinsel şiddet uygulama		
<i>Hiçbir zaman</i>	412	97,9
<i>Nadiren</i>	5	1,2
<i>Bazen</i>	3	0,7
<i>Çoğunlukla</i>	0	0
<i>Sık sık</i>	1	0,2

Tablo 4.3.'de araştırmaya dahil edilen bireylere ait özelliklerin dağılımları verilmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında bireylerin yaş ortalaması 28,579 (ss:0.995) olarak hesaplanmıştır. En uzun ilişkinin ay cinsinden ölçüm sonucu ise ortalama 43,617 (ss:54,789) ay olarak hesaplanmıştır.

Çalışmaya katılan kişilerin %58,9'u (249 kişi) kadın, %41,1'i (174 kişi) erkektir. Medeni durum sorusuna verilen cevapların dağılımları incelendiğinde katılımcıların %39,2'si (166 kişi) evli, %37,1'i (157 kişi) bekar, %17,5'i (74 kişi) romantik ilişi içerisinde bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Katılımcıların eğitim düzeyi incelendiğinde ise %62,4'ünün (264 kişi) niversite mezunu, %24,6'sının (104 kişi) lise mezunu, %9,2'sinin (39 kişi) ise lisansüstü mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışma durumları incelendiğinde katılımcıların %62,6'sının (265 kişi) alışıyor, %29,1'inin (123 kişi) alışmıyor şikkını işaretlediği görülmektedir.

Çalışmaya katılan kişilerin tamamının (423 kişi) anne ve babası tarafından büyütüldüğü ve 18 yaşına gelene kadar da annelerinin hayatta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde babalarının hayatta olma durumu sorulduğunda katılımcıların %0,5'inin (2 kişi) babalarının hayatta olmadığını belirttiği sonucuna ulaşılmıştır.

şiddete maruz kalma durumları incelendiğinde katılımcıların %44,4' (188 kişi) hiçbir zaman psikolojik şiddete maruz kalmadığı, %86,8'in (367 kişi) hiçbir zaman fiziksel şiddete maruz kalmadığı, %92,9'unun (393 kişi) hiçbir zaman cinsel şiddete maruz kalmadığı görülmektedir.

şiddete maruz bırakma durumları incelendiğinde ise katılımcıların %59,1'i (250 kişi) hiçbir zaman psikolojik şiddet uygulamadığı, %90,5'in (383 kişi) hiçbir zaman fiziksel şiddet uygulamadığı, %97,9'unun (412 kişi) hiçbir zaman cinsel şiddet uygulamadığı görülmektedir.

Katılımcıların %1,9'u (8 kişi) maruz kaldığı şiddeti ilgili makama şikayet ettiğini belirtmiştir.

Tablo 4. 4. Araştırmaya Dahil Edilen Bireylere Uygulanan Ölçeklerin Boyut Skorlarına Ait İstatistikler

Boyut	Ort	SS	Min	Maks
FŞ genel şiddet	1,401	0,589	1	4,60
FŞ fiziksel şiddet	1,482	0,657	1	4,80
FŞ duygusal şiddet	1,944	0,533	1	4,33
FŞ ekonomik şiddet	1,891	0,692	1	4,20
FŞ cinsel şiddet	1,534	0,650	1	4,71
AB demokratik	3,493	0,767	2	5,00
AB koruyucu	2,820	0,554	2	4,92
AB otoriter	2,630	0,661	2	4,93
Özgüven ölçeği	123,590	22,746	52	165,00

FŞ: Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, AB: Anne-baba Tutum Ölçeği

Ort: Ortalama SS: Standart Sapma Min: Minimum Maks: Maksimum

Tablo 4.4.'de araştırmaya dahil edilen katılımcıların Flört Şiddeti Tutum Ölçeğinin 5 alt boyutu (genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik şiddet, cinsel şiddet), Anne – Baba Tutum Ölçeğinin 3 alt boyutu (Demokratik, koruyucu, otoriter) ve Özgüven Ölçeğine ait istatistikler verilmiştir. Flört Şiddetinin 5 alt boyutu ve Anne-Baba Tutumu Ölçeğinin 3 alt boyutu ortalama değerler üzerinden, Özgüven Ölçeği toplam puan üzerinden işleme alınmıştır.

Tablo 4. 5. Cinsiyete Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	Sıra Ortalaması	U Testi	p
FŞ Genel boyut	Kadın	249	1,255	0,439	180,03	13702,0	0,000*
	Erkek	174	1,610	0,704	257,75		
FŞ Fiziksel Şiddet	Kadın	249	1,305	0,518	174,99	12447,5	0,000*
	Erkek	174	1,734	0,749	264,96		
FŞ Duygusal Şiddet	Kadın	249	1,786	0,462	172,89	11925,0	0,000*
	Erkek	174	2,170	0,548	267,97		
FŞ Ekonomik Şiddet	Kadın	249	1,688	0,583	176,95	12936,0	0,000*
	Erkek	174	2,180	0,734	262,16		
FŞ Cinsel Şiddet	Kadın	249	1,299	0,505	165,56	10100,0	0,000*
	Erkek	174	1,869	0,686	278,45		

Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Kadın	249	3,530	0,792	216,54	20532,5	0,361
	Erkek	174	3,441	0,729	205,50		
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Kadın	249	2,849	0,585	215,55	20778,5	0,474
	Erkek	174	2,779	0,504	206,92		
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Kadın	249	2,611	0,646	208,64	20827,5	0,498
	Erkek	174	2,659	0,682	216,80		
Özgüven Ölçeği	Kadın	249	125,33	21,641	218,56	20028,5	0,186
	Erkek	174	121,086	24,083	202,61		

U Testi: Mann-Whitney U Testi *p<0,001 **p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından cinsiyet grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Mann-Whitney U testi ile incelenmiştir. Tablo 4.5.'de cinsiyete göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler Flört Şiddeti Ölçeğinin alt boyutları olan FŞ Genel Şiddet Boyutu (U: 13702; p<0,01), FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu (U:12447,5; p<0,01), FŞ Duygusal Şiddet Boyutu (U:11925; p<0,01), FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu (U:10100; p<0,01) ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutu (U:10100; p<0,01) bakımından kadınlar ile erkekler arasında farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılıklar incelendiğinde erkeklerin genel olarak kadınlardan daha yüksek puan ortalamasına sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Diğer değişkenlerde ise (Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile, Koruyucu Aile ve Otoriter Aile alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, kadınlar ile erkekler arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 6. Medeni Duruma Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ortalaması	X ²	p	Tamhane
FŞ Genel boyut	Bekar	157	1,3949	0,5940	206,08	1,889	0,596	
	Boşanmış	26	1,6308	0,8703	234,37			
	Evli	166	1,3590	0,5100	210,02			
	Romantik ilişki içerisinde	74	1,4297	0,6182	221,15			
	Toplam	423	1,4014	0,5892				
FŞ Fiziksel Şiddet	Bekar	157	1,4904	0,6719	212,55	0,515	0,916	
	Boşanmış	26	1,6308	1,0654	198,15			
	Evli	166	1,4494	0,5409	214,90			
	Romantik ilişki içerisinde	74	1,4838	0,6889	209,20			
	Toplam	423	1,4818	0,6576				
FŞ Duygusal Şiddet	Bekar	157	1,8981	0,5201	199,68	5,463	0,141	
	Boşanmış	26	2,0192	0,8197	198,81			
	Evli	166	1,9327	0,4830	214,07			
	Romantik ilişki içerisinde	74	2,0405	0,5419	238,14			
	Toplam	423	1,9441	0,5335				
FŞ Ekonomik Şiddet	Bekar	157	1,7962	0,6708	193,96	7,279	0,064	
	Boşanmış	26	1,8846	0,8259	202,48			
	Evli	166	1,9289	0,6946	219,61			
	Romantik ilişki içerisinde	74	2,0081	0,6698	236,54			
	Toplam	423	1,8908	0,6623				
FŞ Cinsel Şiddet	Bekar	157	1,5241	0,6623	206,71	1,824	0,610	
	Boşanmış	26	1,7418	0,8723	240,29			
	Evli	166	1,5129	0,5944	212,26			
	Romantik ilişki içerisinde	74	1,5270	0,6540	212,70			
	Toplam	423	1,5336	0,6500				
	Bekar	157	3,5076	0,7162	211,77			

Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Boşanmış	26	3,0817	0,9001	147,62	9,720	0,021**	Boş.<Bek Boş.<Evli Boş.<Rom.
	Evli	166	3,4906	0,7688	212,28			
	Romantik ilişki içerisinde	74	3,6132	0,7842	234,47			
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Bekar	157	2,7903	0,5357	206,26	1,196	0,754	
	Boşanmış	26	2,8935	0,5500	231,77			
	Evli	166	2,8503	0,5925	215,47			
	Romantik ilişki içerisinde	74	2,7900	0,5047	209,46			
	Toplam	423	2,8201	0,5537				
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Bekar	157	2,6033	0,6365	209,98	2,284	0,516	
	Boşanmış	26	2,8846	0,8483	244,12			
	Evli	166	2,6239	0,6393	213,00			
	Romantik ilişki içerisinde	74	2,6139	0,6793	202,76			
	Toplam	423	2,6305	0,6606				
Özgüven Ölçeği	Bekar	157	122,3376	22,6729	202,44	3,194	0,363	
	Boşanmış	26	122,1154	29,5220	221,08			
	Evli	166	125,8735	21,4906	224,02			
	Romantik ilişki içerisinde	74	121,6081	23,0198	202,11			
	Toplam	423	123,5839	22,7457				

X^2 = Kruskal-Wallis Testi

*p<0,001

**p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından medeni durum grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.6.'da medeni duruma göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan tek değer bulunduğu görülmektedir. Anne – Baba Tutum Ölçeği'nin Demokratik Aile alt boyutunda (X^2 :9,720; p<0,05) gruplar arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arası farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde farklılığın boşanmış olanlarda ortalamının diğerlerinden daha düşük olmasından kaynaklandığını söylemek mümkündür. Diğer değişkenlerde ise tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, medeni durum grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Boşanmış olan bireylerde algıladıkları demokratik anne-baba tutum puanları daha

düşüktür.

Bireylerin ilişki durumuna göre flört şiddetine yönelik tutumları ve özgüven düzeyleri farklılaşmamaktadır.

Tablo 4. 7. Eğitim Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ortalaması	X ²	P	Tamhane
FŞ Genel boyut	İlkokul	5	2,480	1,527	308,20	38,767	0,000*	Ü<İ
	Ortaokul	11	1,945	0,899	307,59			Ü<L
	Lise	104	1,567	0,611	259,43			L<İ
	Üniversite	264	1,299	0,483	189,75			
	Lisans-Lisansüstü	39	1,359	0,621	196,85			
	Toplam	423	1,401	0,589				
FŞ Fiziksel Şiddet	İlkokul	5	2,520	1,712	274,70	16,898	0,002*	Ü<İ
	Ortaokul	11	2,000	1,318	250,09			Ü<L
	Lise	104	1,615	0,638	247,34			L<İ
	Üniversite	264	1,386	0,541	196,92			
	Lisans-Lisansüstü	39	1,492	0,758	201,05			
	Toplam	423	1,482	0,658				
FŞ Duygusal Şiddet	İlkokul	5	2,600	1,134	291,80	23,317	0,000*	Ü<İ
	Ortaokul	11	2,773	0,804	341,55			Ü<L
	Lise	104	2,028	0,528	235,97			L<İ
	Üniversite	264	1,869	0,462	196,75			
	Lisans-Lisansüstü	39	1,910	0,555	204,51			
	Toplam	423	1,944	0,533				
FŞ Ekonomik Şiddet	İlkokul	5	2,640	1,337	277,30	12,660	0,013*	Ü<İ
	Ortaokul	11	2,510	0,900	297,45			Ü<L
	Lise	10	1,942	0,663	224,75			L<İ
	Üniversite	26	1,808	0,644	198,68			
	Lisans-Lisansüstü	39	2,041	0,771	235,68			
	Toplam	423	1,891	0,692				
FŞ Cinsel	İlkokul	5	2,800	1,487	342,30	35,302	0,000*	Ü<İ

Şiddet	Ortaokul	11	1,948	0,677	294,32			Ü<L L<İ
	Lise	104	1,720	0,609	255,69			
	Üniversite	264	1,412	0,566	189,91			
	Lisans-Lisansüstü	39	1,579	0,806	205,12			
	Toplam	423	1,534	0,650				
Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik	İlkokul	5	2,937	1,073	128,30	6,031	0,197	
	Ortaokul	11	3,500	0,826	212,91			
	Lise	104	3,373	0,730	193,24			
	Üniversite	264	3,543	0,778	219,66			
	Lisans-Lisansüstü	39	3,542	0,702	220,68			
	Toplam	423	3,493	0,767				
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	İlkokul	5	3,046	0,497	274,60	1,619	0,805	
	Ortaokul	11	2,881	0,611	222,00			
	Lise	104	2,834	0,584	212,79			
	Üniversite	264	2,817	0,554	211,44			
	Lisans-Lisansüstü	39	2,759	0,468	202,85			
	Toplam	423	2,820	0,554				
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	İlkokul	5	3,329	0,983	308,90	4,090	0,394	
	Ortaokul	11	2,831	0,993	220,77			
	Lise	104	2,641	0,658	219,90			
	Üniversite	264	2,614	0,651	207,47			
	Lisans-Lisansüstü	39	2,566	0,547	206,72			
	Toplam	423	2,630	0,661				
Özgüven Ölçeği	İlkokul	5	124,600	25,185	204,60	5,197	0,268	
	Ortaokul	11	122,545	26,183	207,91			
	Lise	104	121,048	24,138	202,49			
	Üniversite	264	123,489	22,698	209,95			
	Lisans-Lisansüstü	39	131,154	16,619	253,35			
	Toplam	423	123,584	22,746				

$X^2=$ Kruskal-Wallis Testi

* $p<0,001$

** $p<0,05$

Ölçekler ve alt boyutları açısından eğitim durumu grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.7.'de eğitim durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler Flört Şiddeti Ölçeğinin alt boyutları olan FŞ Genel Şiddet Boyutu (X^2 : 38,767; $p<0,01$), FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu (X^2 :16,898; $p<0,05$), FŞ Duygusal Şiddet Boyutu (X^2 :23,317; $p<0,01$), FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu (X^2 :12,660; $p<0,05$) ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutu (X^2 :35,302; $p<0,01$) bakımından eğitim durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde FŞ Genel Şiddet Boyutu, FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu, FŞ Duygusal Şiddet Boyutu ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutunda üniversite ve lisans-lisansüstü gruplarının diğer gruplardan düşük puana sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir. FŞ Ekonomik Şiddet Boyutunda ise farklılık üniversite grubunun diğer gruplardan düşük puan almasından kaynaklandığı söylenebilir. Diğer değişkenlerde ise (Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile, Koruyucu Aile ve Otoriter Aile alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, eğitim durumu grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 8. Çalışma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

	N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ortalaması	X2	p değeri	Tamhane	
FŞ Genel boyut	Çalışıyor	265	1,453	0,638	221,78	6,377	0,041**	Çalışm.<Çalış. Çalışm.<Evhn.
	Çalışmıyor	123	1,301	0,517	189,95			
	Ev hanımı	35	1,337	0,365	215,41			
	Total	423	1,401	0,589				
FŞ Fiziksel Şiddet	Çalışıyor	265	1,549	0,722	221,62	4,904	0,086	
	Çalışmıyor	123	1,380	0,545	197,27			
	Ev hanımı	35	1,326	0,394	190,91			
	Total	423	1,482	0,658				
FŞ Duygusal Şiddet	Çalışıyor	265	2,007	0,553	227,69	16,134	0,000*	Çalışm.<Çalış. Çalışm.<Evhn.
	Çalışmıyor	123	1,799	0,460	175,25			
	Ev hanımı	35	1,976	0,541	222,31			
	Total	423	1,944	0,533				
	Çalışıyor	265	1,962	0,718	223,88	9,573	0,008**	

FŞ Ekonomik Şiddet	Çalışmıyor	123	1,724	0,604	183,43			Çalışm.<Çalış. Çalışm.<Evhn.
	Ev hanımı	35	1,937	0,704	222,47			
	Total	423	1,891	0,692				
FŞ Cinsel Şiddet	Çalışıyor	265	1,618	0,669	228,38	13,882	0,001**	Çalışm.<Çalış. Çalışm.<Evhn.
	Çalışmıyor	123	1,393	0,612	182,77			
	Ev hanımı	35	1,878	0,517	190,67			
	Total	423	1,534	0,650				

Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Çalışıyor	265	3,493	0,729	211,50	2,997	0,223	
	Çalışmıyor	123	3,553	0,812	221,80			
	Ev hanımı	35	3,282	0,867	181,34			
	Total	423	3,493	0,767				
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Çalışıyor	265	2,808	0,528	210,95	1,634	0,442	
	Çalışmıyor	123	2,808	0,527	207,24			
	Ev hanımı	35	2,954	0,587	236,64			
	Total	423	2,820	0,621				
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Çalışıyor	265	2,637	0,554	212,04	0,229	0,892	
	Çalışmıyor	123	2,602	0,668	209,46			
	Ev hanımı	35	2,684	0,644	220,64			
	Total	423	2,630	0,675				
Özgüven Ölçeği	Çalışıyor	265	124,189	22,725	216,48	1,540	0,463	
	Çalışmıyor	123	123,390	22,361	208,46			
	Ev hanımı	35	119,686	24,469	190,53			
	Total	423	123,584	22,746				

$X^2 =$ Kruskal-Wallis Testi * $p < 0,001$ ** $p < 0,05$

Ölçekler ve alt boyutları açısından çalışma durumu grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.8.'de çalışma durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler Flört Şiddeti Ölçeğinin alt boyutları olan FŞ Genel Şiddet Boyutu ($X^2: 6,377$; $p < 0,05$), FŞ Duygusal Şiddet Boyutu ($X^2: 16,134$; $p < 0,01$), FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu ($X^2: 9,573$; $p < 0,01$) ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutu ($X^2: 13,882$; $p < 0,01$) bakımından çalışma durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılıklar Tamhane testi ile

incelendiğinde FŞ Genel Şiddet Boyutu, FŞ Duygusal Şiddet Boyutu, FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutunda çalışmayanların diğer gruplardan düşük puana sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu, Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile, Koruyucu Aile ve Otoriter Aile alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, çalışma durumu grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 9. Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ortalaması	X^2	p	Tamhane
FŞ Genel boyut	Hiçbir zaman	188	1,346	0,506	204,05	3,159	0,532	
	Nadiren	102	1,420	0,613	217,17			
	Bazen	75	1,500	0,677	230,10			
	Çoğunlukla	24	1,408	0,570	209,15			
	Sık Sık	34	1,441	0,736	202,54			
	Toplam	423	1,401	0,589				
FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	188	1,379	0,486	202,15	2,524	0,640	
	Nadiren	102	1,510	0,651	218,93			
	Bazen	75	1,565	0,776	218,41			
	Çoğunlukla	24	1,617	0,832	219,67			
	Sık Sık	34	1,688	0,964	226,12			
	Toplam	423	1,482	0,658				
FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	188	1,901	0,451	206,95	1,283	0,864	
	Nadiren	102	1,969	0,569	216,88			
	Bazen	75	1,996	0,579	222,97			
	Çoğunlukla	24	1,944	0,559	206,88			
	Sık Sık	34	1,995	0,711	204,68			
	Toplam	423	1,944	0,533				
FŞ Ekonomik Şiddet	Hiçbir zaman	188	1,865	0,602	212,08	4,207	0,379	
	Nadiren	102	1,863	0,664	209,91			
	Bazen	75	2,053	0,856	231,16			

	Çoğunlukla	24	1,759	0,800	176,85			
	Sık Sık	34	1,853	0,747	200,38			
	Toplam	423	1,891	0,692				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	188	1,499	0,584	208,05	1,278	0,865	
	Nadiren	102	1,571	0,680	222,09			
	Bazen	75	1,533	0,707	208,28			
	Çoğunlukla	24	1,637	0,786	220,88			
	Sık Sık	34	1,538	0,691	205,51			
	Toplam	423	1,534	0,650				
Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Hiçbir zaman	188	3,704	0,667	245,08	41,753	0,000*	Ç<H
	Nadiren	102	3,493	0,710	210,95			Ç<N
	Bazen	75	3,335	0,845	188,83			Ç<B
	Çoğunlukla	24	2,807	0,571	102,52			S<H
	Sık Sık	34	3,158	0,925	160,60			S<N
	Toplam	423	3,493	0,767				S<B
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Hiçbir zaman	188	2,652	0,468	172,86	49,912	0,000*	H<N
	Nadiren	102	2,822	0,560	211,93			H<B
	Bazen	75	3,050	0,540	269,45			H<S
	Çoğunlukla	24	3,285	0,701	298,35			H<Ç
	Sık Sık	34	2,909	0,521	240,97			N<Ç
	Toplam	423	2,820	0,553				B<Ç
								S<Ç
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Hiçbir zaman	188	2,432	0,514	174,45	47,985	0,000*	H<N
	Nadiren	102	2,610	0,637	212,21			H<B
	Bazen	75	2,879	0,715	262,71			H<Ç
	Çoğunlukla	24	3,253	0,832	310,58			H<S
	Sık Sık	34	2,800	0,734	237,54			
	Toplam	423	2,630	0,661				
Özgüven Ölçeği	Hiçbir zaman	188	129,149	18,471	238,70	28,094	0,000*	Ç<H
	Nadiren	102	125,108	20,521	218,25			Ç<N
	Bazen	75	117,947	25,648	183,27			Ç<B
	Çoğunlukla	24	110,167	30,599	165,77			S<H
	Sık Sık	34	110,147	26,328	141,60			S<N
	Toplam	423	123,584	22,746				S<B

X²= Kruskal-Wallis Testi

*p<0,001

**p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından psikolojik şiddete maruz kalma grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 9’da psikolojik şiddete maruz kalma durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05’ten küçük olan değerler Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile ($X^2:41,753$; $p<0,01$), Koruyucu Aile ($X^2:49,912$; $p<0,01$) ve Otoriter Aile ($X^2: 47,985$; $p<0,01$) alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği ($X^2:28,094$; $p<0,000$) bakımından psikolojik şiddete maruz kalma durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile ölçeğinde farklılığın Çoğunlukla ve Sık Sık grubunda olduğu, Koruyucu Aile ölçeğinde Hiçbir zaman ve Çoğunlukla grubunda olduğu, Otoriter Aile ölçeğinde Hiçbir Zaman grubunda ve Özgüven Ölçeğinde ise Çoğunlukla ve Sık Sık grubunda farklılık olduğu görülmektedir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Genel Şiddet Boyutu, FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu, FŞ Duygusal Şiddet Boyutu, FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu ve FS Cinsel Şiddet Boyutu) tüm p değerlerinin 0,05’ten büyük olduğu, psikolojik şiddete maruz kalma grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Flört şiddetine maruz kalma düzeyi hiçbir zaman olan katılımcıların algılanan demokratik ebeveyn tutumu puanları en yüksek olarak bulunmuştur.

Hiçbir zaman psikolojik flört şiddetine maruz kalmadıklarını belirten katılımcıların algıladıkları demokratik ebeveyn tutumu puanları sık sık psikolojik flört şiddetine maruz kaldığını söyleyenlere göre daha fazladır.

Psikolojik şiddete maruz kalma durumlarına göre bireyler incelendiğinde hiçbir zaman seçeneğini işaretleyenlerin özgüven ölçeğinde puanları çoğunlukla seçeneğini işaretleyenlerden daha fazladır.

Tablo 4. 10. Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ortalaması	X ²	p	Tamha ne
FŞ Genel boyut	Hiçbir zaman	367	1,364	0,509	208,65	5,130	0,274	
	Nadiren	32	1,625	0,950	233,36			
	Bazen	20	1,620	0,955	221,13			
	Çoğunlukla	1	2,800	0,000	410,50			
	Sık Sık	3	1,667	0,702	267,00			
	Toplam	423	1,401	0,589				
FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	367	1,423	0,551	206,15	10,040	0,040*	H<Ç N<Ç B<Ç S<Ç
	Nadiren	32	1,819	1,043	251,02			
	Bazen	20	1,940	1,105	251,85			
	Çoğunlukla	1	3,600	0,000	413,00			
	Sık Sık	3	1,333	0,577	178,67			
	Toplam	423	1,482	0,658				
FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	367	1,912	0,491	206,98	7,683	0,104	
	Nadiren	32	2,229	0,784	255,27			
	Bazen	20	2,008	0,654	221,33			
	Çoğunlukla	1	3,167	0,000	410,00			
	Sık Sık	3	1,944	0,347	236,83			
	Toplam	423	1,944	0,533				
FŞ Ekonomik Şiddet	Hiçbir zaman	367	1,859	0,660	208,15	4,747	0,316	
	Nadiren	32	2,125	0,920	236,70			
	Bazen	20	2,040	0,804	234,65			
	Çoğunlukla	1	3,200	0,000	398,00			
	Sık Sık	3	1,800	0,200	206,83			
	Toplam	423	1,891	0,692				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	367	1,488	0,596	205,90	10,996	0,027*	H<Ç N<Ç B<Ç S<Ç
	Nadiren	32	1,942	0,933	267,94			
	Bazen	20	1,671	0,821	224,75			
	Çoğunlukla	1	2,714	0,000	399,50			
	Sık Sık	3	1,476	0,502	214,33			
	Toplam	423	1,534	0,650				

Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Hiçbir zaman	367	3,555	0,739	221,09	18,937	0,001*	H<Ç
	Nadiren	32	3,228	0,781	174,09			N<Ç
	Bazen	20	2,962	0,916	135,13			B<Ç
	Çoğunlukla	1	2,187	0,000	20,00			H<S
	Sık Sık	3	2,687	0,390	81,00			N<S
	Toplam	423	3,493	0,767				B<S
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Hiçbir zaman	367	2,792	0,539	206,29	12,737	0,013*	H<Ç
	Nadiren	32	2,849	0,557	215,41			N<Ç
	Bazen	20	3,227	0,669	293,20			B<Ç
	Çoğunlukla	1	3,846	0,000	399,00			S<Ç
	Sık Sık	3	2,897	0,355	271,00			
	Toplam	423	2,820	0,554				
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Hiçbir zaman	367	2,581	0,616	205,42	16,289	0,003*	H<Ç
	Nadiren	32	2,745	0,802	217,64			N<Ç
	Bazen	20	3,185	0,836	295,13			B<Ç
	Çoğunlukla	1	4,571	0,000	418,50			S<Ç
	Sık Sık	3	3,119	0,352	333,67			
	Toplam	423	2,630	0,661				
Özgüven Ölçeği	Hiçbir zaman	367	125,070	21,575	218,10	14,086	0,007*	H<Ç
	Nadiren	32	119,219	27,332	203,47			N<Ç
	Bazen	20	110,350	26,806	146,33			B<Ç
	Çoğunlukla	1	64,000	0,000	8,00			H<S
	Sık Sık	3	96,333	15,011	63,00			N<S
	Toplam	423	123,584	22,746				B<S

X^2 = Kruskal-Wallis Testi *p<0,001 **p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından fiziksel şiddete maruz kalma grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir Tablo 4.10.'da fiziksel şiddete maruz kalma durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu (X^2 : 10,040; p<0,05), FŞ Cinsel Şiddet (X^2 :10,996; p<0,05), Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile (X^2 :18,937; p<0,01), Koruyucu Aile (X^2 :12,737; p<0,05) ve Otoriter Aile (X^2 : 16,289; p<0,01) alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği (X^2 :14,086; p<0,000) bakımından fiziksel şiddete maruz kalma durumları

arasında farklılık olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutunda Çoğunlukla grubunda farklılık olduğu görülmektedir. Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile ölçeğinde farklılığın Çoğunlukla ve Sık Sık grubunda olduğu, Koruyucu Aile ölçeğinde Çoğunlukla grubunda olduğu, Otoriter Aile ölçeğinde Çoğunlukla grubunda ve Özgüven Ölçeğinde ise Çoğunlukla ve Sık Sık grubunda farklılık olduğu görülmektedir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Genel Şiddet Boyutu, FŞ Duygusal Şiddet Boyutu ve FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, fiziksel şiddete maruz kalma grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 11. Cinsel Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{x}$	Ss	Sıra Ort.	X ²	p	Tamhane
FŞ Genel boyut	Hiçbir zaman	393	1.387	0.575	209,05	7,331	0,119	
	Nadiren	12	1.717	0.932	261,88			
	Bazen	14	1.529	0.500	262,29			
	Çoğunlukla	2	1.900	1.273	254,00			
	Sık Sık	2	1.000	0.000	97,50			
	Toplam	423	1.401	0.589				
FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	393	1.461	0.630	209,58	8,038	0,090	
	Nadiren	12	1.800	1.051	253,17			
	Bazen	14	1.686	0.775	239,46			
	Çoğunlukla	2	2.700	1.273	367,25			
	Sık Sık	2	1.000	0.000	93,50			
	Toplam	423	1.482	0.658				
FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	393	1.946	0.522	213,16	1,961	0,743	
	Nadiren	12	2.014	0.880	205,13			
	Bazen	14	1.833	0.429	196,82			
	Çoğunlukla	2	2.333	1.178	238,00			
	Sık Sık	2	1.583	0.118	105,00			
	Toplam	423	1.944	0.533				
	Hiçbir zaman	393	1.885	0.681	211,69			

FŞ Ekonomik Şiddet	Nadiren	12	1.967	0.747	223,13	7,480	0,113	
	Bazen	14	1.957	0.895	209,54			
	Çoğunlukla	2	2.900	0.424	382,25			
	Sık Sık	2	1.100	0.141	52,25			
	Toplam	423	1.891	0.692				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	393	1.521	0.630	210,91	0,947	0,918	
	Nadiren	12	1.809	1.054	233,33			
	Bazen	14	1.643	0.741	225,07			
	Çoğunlukla	2	1.857	1.212	244,00			
	Sık Sık	2	1.286	0.404	175,00			
	Toplam	423	1.534	0.652				
Anne-Baba Tutum Ölç. Demokratik Aile	Hiçbir zaman	393	3.520	0.755	216,15	10,988	0,027*	B<H B<N B<S Ç<H Ç<N Ç<S
	Nadiren	12	3.422	0.862	201,67			
	Bazen	14	2.835	0.703	111,50			
	Çoğunlukla	2	2.969	1.104	132,00			
	Sık Sık	2	3.687	1.414	242,50			
	Toplam	423	3.493	0.767				
Anne-Baba Tutum Ölç. Koruyucu Aile	Hiçbir zaman	393	2.802	0.548	207,70	12,371	0,015*	H<Ç N<Ç B<Ç S<Ç
	Nadiren	12	2.839	0.531	220,75			
	Bazen	14	3.209	0.599	305,14			
	Çoğunlukla	2	3.577	0.381	375,50			
	Sık Sık	2	2.692	0.435	188,75			
	Toplam	423	2.820	0.554				
Anne-Baba Tutum Ölç. Otoriter Aile	Hiçbir zaman	393	2.606	0.652	206,49	14,115	0,007*	H<Ç N<Ç B<Ç S<Ç
	Nadiren	12	2.833	0.618	275,17			
	Bazen	14	3.056	0.668	301,93			
	Çoğunlukla	2	3.536	1.465	337,50			
	Sık Sık	2	2.393	0.556	160,50			
	Toplam	423	2.630	0.661				
Özgüven Ölçeği	Hiçbir zaman	393	124.461	22.089	215,89	18,309	0,001*	Ç<H Ç<N Ç<B H<S N<S B<S
	Nadiren	12	121.333	26.976	205,67			
	Bazen	14	105.357	22.866	113,64			
	Çoğunlukla	2	68.500	6.364	13,00			
	Sık Sık	2	147.500	0.707	374,00			
	Toplam	423	123.584	22.746				

$X^2=$ Kruskal-Wallis Testi

* $p<0,001$

** $p<0,05$

Ölçekler ve alt boyutları açısından cinsel şiddete maruz kalma grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.11.'de cinsel şiddete maruz kalma durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile ($X^2:10,988$; $p<0,05$), Koruyucu Aile ($X^2:12,371$; $p<0,05$) ve Otoriter Aile ($X^2:14,115$; $p<0,01$) alt ölçekleri ve Özgüven Ölçeği ($X^2:18,309$; $p<0,000$) bakımından cinsel şiddete maruz kalma durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde Anne – Baba Tutum Ölçeği Demokratik Aile ölçeğinde farklılığın Bazen ve Çoğunlukla grubunda olduğu, Koruyucu Aile ölçeğinde Çoğunlukla grubunda olduğu, Otoriter Aile ölçeğinde Çoğunlukla grubunda ve Özgüven Ölçeğinde ise Çoğunlukla ve Sık Sık grubunda farklılık olduğu görülmektedir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Genel Şiddet Boyutu, FŞ Fiziksel Şiddet Boyutu, FŞ Duygusal Şiddet Boyutu, FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutu) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, cinsel şiddete maruz kalma grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 12. Psikolojik Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ort.	X^2	p	Tamhane
FŞ Genel Boyut	Hiçbir zaman	250	1.3096	0.42302	199,58	16,033	0,003**	H<Ç
	Nadiren	117	1.5179	0.75983	225,35			H<S
	Bazen	46	1.4652	0.68645	218,67			N<Ç
	Çoğunlukla	3	2.0000	0.60000	351,83			N<S
	Sık sık	7	2.0571	0.92170	328,57			B<Ç
	Total	423	1.4014	0.58924				B<S
	FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	250	1.3728	0.44656			202,55
Nadiren		117	1.5675	0.81154	214,11	H<S		
Bazen		46	1.6913	0.86070	236,21	N<Ç		
Çoğunlukla		3	2.2667	0.50332	367,50	N<S		
Sık sık		7	2.2286	1.35365	288,71	B<Ç		
Total		423	1.4818	0.65760		B<S		

FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	250	1.8820	0.43184	203,43	10,227	0,037**	H<Ç
	Nadiren	117	2.0313	0.63122	226,50			N<Ç
	Bazen	46	1.9710	0.66509	206,59			B<Ç
	Çoğunlukla	3	2.8889	0.19245	396,17			S<Ç
	Sık sık	7	2.1190	0.67161	232,43			
	Total	423	1.9441	0.53352				
FŞ Ekonomik Şiddet	Hiçbir zaman	250	1.8456	0.65172	205,86	8,819	0,066	
	Nadiren	117	1.9111	0.72228	213,94			
	Bazen	46	1.9652	0.77322	220,03			
	Çoğunlukla	3	3.0000	0.20000	388,83			
	Sık sık	7	2.2000	0.80000	270,29			
	Total	423	1.8908	0.69233				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	250	1.4834	0.55107	207,72	7,625	0,106	
	Nadiren	117	1.5995	0.73665	220,35			
	Bazen	46	1.5404	0.84430	195,52			
	Çoğunlukla	3	2.1905	0.71903	339,50			
	Sık sık	7	1.8980	0.72240	279,14			
	Total	423	1.5336	0.64977				
X ² = Kruskal-Wallis Testi			*p<0,001	**p<0,05				

Ölçekler ve alt boyutları açısından psikolojik şiddet uygulama grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.12.'de psikolojik şiddet uygulama durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler FS Genel (X²:16,033; p<0,05), FS Fiziksel Şiddet (X²:12,007; p<0,05) ve FS Duygusal Şiddet (X²:10,227; p<0,05) alt ölçekleri bakımından psikolojik şiddet uygulama durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde FS Genel ölçeğinde farklılığın Çoğunlukla ve Sık Sık grupları ile Hiçbir Zaman, Nadiren ve Bazen grupları arasında olduğu, FS Fiziksel Şiddet ölçeğinde farklılığın Çoğunlukla ve Sık Sık grupları ile Hiçbir Zaman, Nadiren ve Bazen grupları arasında olduğu, FS Duygusal Şiddet ölçeğinde Çoğunlukla ile diğer gruplar arasında farklılık olduğu görülmektedir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Ekonomik Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet Boyutu) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, psikolojik şiddet uygulama grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 13. Fiziksel Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ort.	X ²	p	Tamhane
FŞ Genel Boyut	Hiçbir zaman	383	1.3399	0.45608	205,71	17,919	0,000*	H<B N<B
	Nadiren	31	1.7935	1.08380	248,13			
	Bazen	9	2.6667	1.18322	355,33			
	Total	423	1.4014	0.58924				
FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	383	1.3974	0.50536	203,38	31,113	0,000*	H<B N<B
	Nadiren	31	1.9484	1.01976	264,68			
	Bazen	9	3.4667	1.04881	397,39			
	Total	423	1.4818	0.65760				
FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	383	1.9038	0.47044	206,48	14,904	0,001**	H<B N<B
	Nadiren	31	2.1505	0.76177	238,82			
	Bazen	9	2.9444	0.95015	354,67			
	Total	423	1.9441	0.53352				
FŞ Ekonomik Şiddet	Hiçbir zaman	383	1.8554	0.65207	207,76	8,650	0,013**	H<B N<B
	Nadiren	31	2.0645	0.86315	232,58			
	Bazen	9	2.8000	1.03923	321,50			
	Total	423	1.8908	0.69233				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	383	1.4744	0.56017	205,26	15,350	0,000*	H<B N<B
	Nadiren	31	1.9677	0.96729	262,13			
	Bazen	9	2.5556	1.30627	326,11			
	Total	423	1.5336	0.64977				

X²= Kruskal-Wallis Testi   *p<0,001   **p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından fiziksel şiddet uygulama grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.13.'de fiziksel şiddet uygulama durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde tüm p değerlerinin 0,05'ten küçük olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde tüm değişkenler bakımından farklılığın Bazen ile Nadiren ve Hiçbir Zaman grupları arasında olduğu söylenebilir.

Tablo 4. 14. Cinsel Şiddet Uygulama Durumuna Göre Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss	Sıra Ort.	X ²	p	Tamhane
FŞ Genel Boyut	Hiçbir zaman	412	1.3850	0.55234	208,88	10,529	0,015**	S<B
	Nadiren	5	2.2400	1.43108	317,80			H<B
	Bazen	3	2.6667	1.41892	361,83			S<N
	Sık sık	1	1.0000		96,50			
	Total	421	1.4033	0.58999				
FŞ Fiziksel Şiddet	Hiçbir zaman	412	1.4617	0.62111	208,62	13,383	0,004**	S<B
	Nadiren	5	2.2400	1.11714	316,30			H<B
	Bazen	3	3.4667	1.30128	401,67			N<B
	Sık sık	1	1.0000		92,50			
	Total	421	1.4841	0.65832				
FŞ Duygusal Şiddet	Hiçbir zaman	412	1.9324	0.51467	208,88	7,243	0,065	
	Nadiren	5	2.4000	0.75093	293,20			
	Bazen	3	3.1667	1.16667	362,50			
	Sık sık	1	1.8333		219,50			
	Total	421	1.9466	0.53327				
FŞ Ekonomik Şiddet	Hiçbir zaman	412	1.8786	0.68308	209,32	4,739	0,192	
	Nadiren	5	2.1600	0.60663	262,70			
	Bazen	3	2.7333	1.41892	294,00			
	Sık sık	1	3.2000		396,00			
	Total	421	1.8912	0.69271				
FŞ Cinsel Şiddet	Hiçbir zaman	412	1.5125	0.61833	207,93	14,072	0,003**	H<N
	Nadiren	5	2.6286	0.68213	376,20			H<B
	Bazen	3	2.9524	1.78619	340,83			S<N
	Sık sık	1	1.5714		259,50			S<B
	Total	421	1.5361	0.65027				

X²= Kruskal-Wallis Testi

*p<0,001

**p<0,05

Ölçekler ve alt boyutları açısından cinsel şiddet uygulama grupları arasında bir farklılık olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi ile incelenmiştir. Tablo 4.14.'de cinsel şiddet uygulama durumuna göre ölçek skorlarının karşılaştırılması sonuçları verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde p değeri 0,05'ten küçük olan değerler FS Genel (X²:10,529; p<0,05), FS Fiziksel Şiddet (X²:13,383; p<0,05) ve FS Cinsel Şiddet (X²:14,072; p<0,05) alt ölçekleri bakımından cinsel şiddet uygulama

durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Farklılıklar Tamhane testi ile incelendiğinde FS Genel ölçeğinde farklılığın Sık Sık ile Bazen ve Nadiren arasında, FS Fiziksel Şiddet ölçeğinde Bazen ile diğer gruplar arasında, FS Cinsel Şiddet ölçeğinde ise Nadiren ve Bazen grupları ile Hiçbir Zaman ve Sık Sık grupları arasında farklılık olduğu görülmektedir. Diğer değişkenlerde ise (FŞ Duygusal Şiddet Boyutu ve FŞ Ekonomik Şiddet Boyutu) tüm p değerlerinin 0,05'ten büyük olduğu, cinsel şiddet uygulama grupları arasında fark görülmediği söylenebilir.

Tablo 4. 15. Korelasyon Değerleri

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Korelasyon	1.00	,534	,472	,449	,551	-,192	,061	,170	,136
	p		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0,21	0,00	0,00
2	Korelasyon		1.00	,507	,466	,474	-,190	,098	,149	-,286
	p			0.00	0.00	0.00	0.00	0,04	0,00	0,00
3	Korelasyon			1.00	,510	,447	-,210	,086	,145	-,246
	p				0.00	0.00	0.00	0,08	0,00	0,00
4	Korelasyon				1.00	,409	-,197	,100	,158	-,259
	p					0.00	0.00	0,05	0,00	0,00
5	Korelasyon					1.00	-,170	,024	,147	-,183
	p						0.00	0,63	0,00	0,00
6	Korelasyon						1.00	-,376	-,503	,505
	p							0.00	0,00	0,00
7	Korelasyon							1.00	,809	-,198
	p								0.00	0,00
8	Korelasyon								1.00	-,285
	p									0.00
9	Korelasyon									1.00
	p									

1.FŞ genel şiddet, 2. FŞ fiziksel, 3. FŞ duygusal, 4. FŞ ekonomik, 5. FŞ cinsel, 6. AB demokratik,

7. AB koruyucu, 8. AB otoriter, 9. Özgüven ölçeği

Tablo 4.15.'de ölçekler ve alt faktörleri arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon değerlerinin 0,809 ile -0,503 arasında değiştiği görülmektedir. Korelasyon değerleri incelendiğinde; FŞ genel şiddet ile diğer FŞ alt boyutları arasında 0,449 ile 0,551 arasında değişen orta düzeyde

pozitif yönde ilişki olduğu, AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,192$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,170$) ve Özgüven Ölçeği ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,136$) ilişki olduğu görülmektedir. FŞ fiziksel alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,190$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,149$) ve Özgüven Ölçeği ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,286$) ilişki olduğu görülmektedir. FŞ duygusal alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,210$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,145$) ve Özgüven Ölçeği ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,246$) ilişki olduğu görülmektedir. FŞ ekonomik alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,197$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,158$) ve Özgüven Ölçeği ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,259$) ilişki olduğu görülmektedir. FŞ cinsel alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,170$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,147$) ve Özgüven Ölçeği ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,183$) ilişki olduğu görülmektedir. Özgüven Ölçeği ile AB Demokratik alt boyutu ile orta düzeyde pozitif yönde ($r=0,505$), AB Koruyucu alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,198$) ve AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,285$) bir ilişki olduğu söylenebilir.

Tablo 4. 16. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	t testi	p	R ²	F	p
Flört Şiddeti – Genel Şiddet Ölçeği	Sabit	1,717	6,348	0,000	0,125	14,970	0,000*
	AB demokratik	-0,004	-0,091	0,927			
	AB koruyucu	-0,406	-4,124	0,000			
	AB otoriter	0,483	5,305	0,000			
	Özgüven Ölçeği	-0,003	-2,460	0,014			
Flört Şiddeti – Fiziksel Şiddet Ölçeği	Sabit	1,948	6,466	0,000	0,130	15,564	0,000*
	AB demokratik	-0,014	-0,259	0,796			
	AB koruyucu	-0,287	-2,614	0,009			
	AB otoriter	0,409	4,031	0,000			
	Özgüven Ölçeği	-0,006	-3,547	0,000			
Flört Şiddeti – Duygusal Şiddet Ölçeği	Sabit	2,508	10,236	0,000	0,125	14,949	0,000*
	AB demokratik	-0,041	-0,945	0,345			
	AB koruyucu	-0,295	-3,312	0,001			
	AB otoriter	0,340	4,129	0,000			
	Özgüven Ölçeği	-0,004	-3,080	0,002			

Flört	Sabit	2,351	7,271	0,000	0,095	10,984	0,000*
Şiddeti –							
Ekonomik	AB demokratik	-0,022	-0,388	0,698			
Şiddet	AB koruyucu	-0,258	-2,191	0,029			
Ölçeği	AB otoriter	0,361	3,318	0,001			
	Özgüven Ölçeği	-0,05	-2,293	0,004			
Flört	Sabit	1,965	6,472	0,000	0,095	10,922	0,000*
Şiddeti –							
Cinsel	AB demokratik	-0,028	-0,516	0,606			
Şiddet	AB koruyucu	-0,480	-4,343	0,000			
Ölçeği	AB otoriter	0,496	4,857	0,000			
	Özgüven Ölçeği	-0,002	-1,473	0,141			

*p<0,001

**p<0,05

Tablo 4.16.'da Flört Şiddeti Ölçeği alt boyutları ile diğer 2 ölçek ve alt boyutları arasındaki ilişki incelenmiştir. Regresyon analizi sonuçları incelendiğinde tüm p değerlerinin 0,05'ten küçük olduğu görülmektedir. R² değerleri incelendiğinde 0,095 ile 0,130 arasında değiştiği, analize alınan değişkenler arasındaki yordamanın zayıf olduğu söylenebilir. AB Demokratik boyutu hariç (p>0,05) tüm p değerlerinin 0,05'ten küçük olduğu, diğer değişkenlerin model için anlamlı olduğu söylenebilir.

Elde ettiğimiz verilerde ekonomik şiddet düzeyi ile özgüven düzeyi arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Bu veriden yola çıkarak bireylerin özgüven düzeylerinin ekonomik flört şiddetine yönelik tutumlarını etkilediği söylenebilir. Özgüven düzeyi 1 puan arttığında ekonomik flört şiddetine yönelik tutum 0.05 puan düzeyinde azalıyor.

Duygusal şiddet düzeyi ile algılanan koruyucu ebeveyn tutumu arasında da anlamlı farklılık bulunmaktadır. Algılanan koruyucu ebeveyn tutumu 1 puan arttığında duygusal flört şiddetine yönelik tutum 0.295 birim azalmaktadır.

5. TARTIŞMA

5.1 Demografik Değişkenlere Ait Bulgular

Cinsiyete göre ölçek skorları üzerindeki farklılıklar incelendiğinde erkeklerin flört şiddetinde daha yüksek puana sahip olduğu literatürdeki benzer çalışmalarla aynı sonuçlara ulaşmıştır.

Duval'in (2018) çalışmasında da benzer şekilde erkeklerin kadınlardan flört şiddetine yönelik tutumunun daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öztürk ve arkadaşları ve Sezer ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmalarda da benzer şekilde erkeklerin kadınlardan flört şiddetine yönelik tutumunun daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Öztürk vd. 2021; Sezer vd. 2020).

Yıldırım'ın çalışmasında ise her bu istatistik biraz daha detaylandırılmış ve her üç kadından bir tanesinin flört şiddetine maruz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır (Yıldırım, 2018).

Yurt dışında yapılan çalışma sonuçları incelendiğinde bu çalışmalarda ulaşılan sonuçların Türkiye'deki çalışmalara benzer şekilde olduğu, kadınların erkeklerden daha çok flört şiddetine maruz kaldığı görülmüştür (Matud, 2007; Niolon vd. 2017; Ames vd. 2014).

Eğitim durumuna göre flört şiddetine yönelik tutumda bir değişiklik olup olmadığı incelendiğinde eğitim durumu ile (üniversite, lisansüstü sınıflarının ilkokul ve ortaokula göre) flört şiddetine yönelik tutum arasında gruplar arası fark bulunmuştur.

Bunların dışında çalışmamızda medeni duruma göre ulaşılan sonuçlar incelendiğinde sadece Demokratik Aile boyutunda bir farklılık görüldüğü, diğer gruplar arasında herhangi bir farklılık görülmediği sonucuna ulaşılmıştır. Gruplar arasında görülen farkın boşanmış olanların diğer gruplardan daha düşük puana sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Çalışma durumuna göre ulaşılan sonuçlar incelendiğinde Flört Şiddeti Ölçeğinin

Genel Şiddet, Duygusal Şiddet, Ekonomik Şiddet ve Cinsel Şiddet boyutlarında farklılıklar görüldüğü söylenebilir. Görülen bu farklılığın çalışmayan grubun puanlarının diğer gruplardan daha düşük puan almasından kaynaklandığı söylenebilir.

5.2. Hipotezlere Ait Bulgular

Aileye bakış açısına göre anne – baba tutumlarının farklılaştığı ve bunun da bireylerin özgüven düzeyine etki ettiği sonuçları literatürdeki çalışmalarla benzer sonuçlar göstermiştir. Genel olarak demokratik ailelerde yetişen bireylerin daha yüksek özgüven puanı elde ettiği, otoriter ve korumacı ailelerde ise bu puanın giderek düştüğü görülmüştür. Ulaşılan bu verilerin ailelerin çocuk yetiştirirken tutum ve davranışlarının bireyin ilerleyen yaşamında büyük önem arz ettiğini göstermektedir. Özellikle demokratik ebeveyn tutumunun en önemli özelliklerinden biri olan çocuğu bir birey yerine koyup, fikirlerine saygı göstermelerinin çocuğun özgüveninin olumlu düzeyde gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülebilir. Flört şiddeti tutumu ve özgüven ile demokratik aile tutumu arasındaki korelasyonun yüksek derecede ilişki olduğu da literatürdeki çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşıldığını göstermektedir. Türkeri'nin 2019 yılında Fethiye'de yapmış olduğu çalışma sonucunda da demokratik aile tutumu ile bireyin özgüveni arasında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Türkeri, 2019).

Mert ve Kahraman'ın 2018 yılında yayımladığı çalışmada da demokratik aile tutumu ile bireyin özgüveni ve mutluluğu arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Mert ve Kahraman, 2018).

Demir'in 2020 yılında ve Demirci ve Şar'ın 2017 yılında yayımladığı çalışmalarda da diğer çalışmalara benzer şekilde demokratik anne – baba tutumunun diğer aile tutumlarından daha yüksek özgüven ve mutluluk düzeylerine sahip oldukları belirtilmektedir (Demir, 2020; Demirci ve Şar, 2017).

Bilgin'in 2017 yılında yaptığı çalışmada demokratik tutumla yetişen bireylerin

yüksek özgüven seviyesine sahip olduğu, otoriter tutumla yetişen bireylerin ise en düşük özgüvene sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Bilgin, 2017).

Taşdan'ın 2020 yılında yaptığı çalışmada demokratik tutuma sahip ailelerde yetişen çocukların koruyucu ve otoriter ailelerde yetişen çocuklardan daha yüksek düzeyde özgüvene sahip olduğu görülmüştür (Taşdan, 2020).

Bilgin'in 2016 yılında yayımladığı çalışmada ise aile tutumlarının bireyin özgüvenine etki ettiği, bu etkinin korelasyon değerleri sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Bilgin, 2016).

Capaldi'nin çalışmasında da (2012) anne-baba tutumları ile flört şiddeti arasında ilişki olduğu ve demokratik ailelerin çocuklarının daha az flört şiddetine meylettiği sonucuna ulaşılmıştır (Capaldi, 2012).

Cucci ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada flört şiddeti ile ebeveyn türleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. İtalya'da 622 kişi üzerinden yapılan çalışma sonuçlarına göre anne ve baba tarzları otoriter olan ebeveynlerin flört şiddeti gerçekleştirmesi konusunda etkili olduğu, diğer ebeveyn türlerinin bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Cucci vd. 2019).

İspanya'da yapılan bir çalışma sonucu incelendiğinde anne ve baba tarzları hoşgörülü olan ebeveynlerin flört şiddeti ile en düşük düzeyde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En yüksek flört şiddetinin otoriter ailelerde görüldüğü de çalışmada ulaşılan bir diğer önemli sonuç olarak dikkatleri üzerine çekmektedir (Povedano vd., 2014).

Muniz-Rivas ve arkadaşlarının çalışmasında ise İspanya'daki gençlerin en düşük flört şiddetine yatkınlığın hoşgörülü ailelerde görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Flört şiddetinin en yoğun görüldüğü aile türünün ise otoriter tutumda olan aileler olduğu sonucu çalışmanın bir diğer dikkat çeken sonucudur (Muniz-Rivas vd. 2019).

Literatürde yer alan çalışmalara göre otoriter ailelerin çocuklarının daha çok flört şiddetine yöneldiği görülmektedir (Povedano vd. 2014; Muniz-Rivas, 2019;

Thompson vd. 2003; Saydam ve Gençöz, 2005). Anne-baba tutumlarının ılımlı ve olumlu olduğu durumlarda bireylerin romantik ilişkilere yöneldiği ve flört şiddetinin en az düzeyde görüldüğü sonuçları literatürdeki çalışmaların ortak noktasıdır (Yıldırım, 2004; Burges vd. 1995).

Bu çalışma sonucunda;

- Çalışmanın amaçları arasında yer alan flört şiddetine yönelik tutumlar ile anne- baba tutumu ve özgüven düzeyi arasındaki ilişki incelendiğinde bu değişkenler arasında çok düşük düzeyde ilişkiler görüldüğünü söylemek mümkündür.

Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde özgüveni düşük olan bireylerin flört şiddetini destekleyen tutumlara anlamlı düzeyde daha çok olduğu, bu iki değişken arasında yordayıcı bir ilişki bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır (Balcıoğlu ve Kılıç, 2008; Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019, Jennings vd. 2017).

- Algılanan ebeveyn tutumlarına göre algılanan demokratik ebeveyn tutumu ile büyüyenlerin diğer algılanan ebeveyn tutumları ile karşılaştırıldığında flört şiddetine yönelik tutumu arasında anlamlı düzeyde fark görüldüğü,
- Eğitim düzeyleri karşılaştırıldığında flört şiddetine yönelimin değiştiği, fakat özgüven düzeyi ve algılanan anne – baba tutumu arasında fark görülmediği,
- İlişki durumuna göre insanların flört şiddeti tutumu ve özgüven düzeyi gibi değişkenlere bakış açısının değişmediği,
- Cinsiyete göre ise erkeklerin flört şiddetine yönelik tutumlarının kadınlara göre anlamlı düzeyde daha destekleyici olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Son olarak flört şiddeti ile algılanan ebeveyn tutumları arasındaki ilişkiler incelendiğinde;

- Flört şiddeti ölçeği genel puanı ve alt grupları ile ebeveyn tutumları ilişkisi

incelendiğinde AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,192$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,170$) ilişki olduğu görülmektedir.

- Flört şiddeti fiziksel alt boyutu ile; AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,190$), AB Koruyucu alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,098$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,149$) ilişki olduğu görülmektedir.

- Flört şiddeti duygusal alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,210$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,145$) ilişki olduğu görülmektedir.

- Flört Şiddet ekonomik alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,197$), AB Koruyucu alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,100$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,158$) ilişki olduğu görülmektedir.

- Flört Şiddeti cinsel alt boyutu ile AB Demokratik alt boyutu ile düşük düzeyde negatif yönde ($r=-0,170$), AB Otoriter alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif yönde ($r=0,147$) ilişki olduğu görülmektedir.

Psikolojik şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Duygusal Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “çoğunlukla” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre FŞ Genel, FŞ Fiziksel ve FŞ Duygusal Şiddet boyutları altında psikolojik şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı söylenebilir.

Fiziksel şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet, FŞ Duygusal Şiddet, FŞ Ekonomik Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “bazen” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre tüm boyutlarda fiziksel şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı söylenebilir. Fiziksel

şiddet uygulama düzeyi arttıkça flört şiddetine yönelik kabul edici tutumun arttığı söylenebilir.

Cinsel şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “bazen” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet boyutlarda cinsel şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı söylenebilir.

Fiziksel şiddet ve Cinsel şiddete maruz kalma durumlarına göre ölçek skorları karşılaştırıldığında grup sayılarının az olduğu görülmektedir. Bu nedenle sonuçlar genellenemeyebilir.

6. SONUÇ

Çalışmamızda çocukluk çağında algılanan anne-baba tutumu ve bireylerin özgüven düzeyi ile yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişki incelenmiştir. Türkiye’de yaşayan 18-45 yaş arasında yer alan ve hayatında az bir defa romantik ilişki kurmuş olan kadın ve erkekler üzerinden uygulanan anketlere toplamda 423 kişi katılım sağlamıştır.

Anket analiz aşamasında öncelikle Demografik Bilgi Formu’ndan elde edilen veriler ile Anne-Baba Tutumu Ölçeği, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği ve Özgüven Ölçeği arasındaki ilişki incelenmiştir. Ardından bu ölçekler ve alt faktörleri arasındaki ilişkiler regresyon analizi ile irdelenmiş ve sonuçlar açıklanmıştır.

6.1. Demografik Verilere Göre Ölçeklerin Analiz Sonuçları

Cinsiyete göre ölçek skorları karşılaştırıldığında;

- Flört Şiddeti alt faktörlerinde (Genel Şiddet, Fiziksel Şiddet, Duygusal Şiddet, Ekonomik Şiddet, Cinsel Şiddet) erkeklerin kadınlardan daha yüksek puan aldığı, bu yüzden de erkeklerin kadınlardan daha çok flört şiddetini desteklediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Medeni duruma göre ölçek skorları karşılaştırıldığında;

- Sadece Anne – Baba Tutum Ölçeği’nin Demokratik Aile alt boyutunda farklılıklar görüldüğü söylenebilir. Bu farklılığın ise boşanmış olan bireylerden daha düşük değer almasından kaynaklandığı söylenebilir.

Eğitim durumlarına göre ölçek skorları incelendiğinde;

- Flört Şiddeti alt faktörlerinde (Genel Şiddet, Fiziksel Şiddet, Duygusal Şiddet, Ekonomik Şiddet, Cinsel Şiddet) gruplar arasında farklılık görüldüğü tespit edilmiştir. Farklılığın genel olarak eğitim durumu üniversite ve lisans-lisansüstü gruplarının ortalamasının diğer gruplardan daha düşük değer almasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu sonuçlar ışığında bireylerde eğitim düzeyi arttığı durumda flört şiddetine yönelik tutumun azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma durumuna göre ölçek skorları incelendiğinde;

- Flört Şiddetinin 4 alt faktöründe (Genel Şiddet, Duygusal Şiddet, Ekonomik Şiddet, Cinsel Şiddet) gruplar arasında farklılık görüldüğü tespit edilmiştir. Farklılığın genel olarak çalışmayanların diğer gruplardan daha düşük değer almasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu sonuçlar ışığında çalışmayan bireylerin çalışan ve ev hanımı bireylerden daha düşük flört şiddetini savunduğunu söylenebilir.

Psikolojik şiddete maruz kalma durumlarına göre ölçek skorları incelendiğinde;

- Anne – Baba Tutum Ölçeği alt boyutlarında (Demokratik Aile, Koruyucu Aile, Otoriter Aile) ve Özgüven Ölçeğinde gruplar arasında farklılıklar görüldüğü söylenebilir. Genel farklılığın “çoğunlukla” psikolojik şiddete maruz kaldığını düşünenlerin ortalamasının diğerlerinden daha yüksek puana sahip olmasından kaynaklandığı görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında partnerler arasında psikolojik şiddete maruz kalma düzeyi arttıkça özgüvenin düştüğü, aileye bakış açılarının farklılaştığı görülmektedir.

Fiziksel şiddete maruz kalma durumlarına göre ölçek skorları incelendiğinde;

- Flört Şiddeti Fiziksel Şiddet Boyutu, Anne – Baba Tutum Ölçeği alt boyutlarında (Demokratik Aile, Koruyucu Aile, Otoriter Aile) ve Özgüven Ölçeğinde gruplar arasında farklılıklar görüldüğü söylenebilir. Genel farklılığın “çoğunlukla” fiziksel şiddete maruz kaldığını düşünenlerin ortalamasının diğerlerinden daha yüksek puana sahip olmasından kaynaklandığı görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında partnerler arasında fiziksel şiddete maruz kalma düzeyi arttıkça özgüvenin düştüğü, aileye bakış açılarının farklılaştığı ve fiziksel şiddeti normal gördüğü söylenebilir.

Cinsel şiddete maruz kalma durumlarına göre ölçek skorları incelendiğinde;

- Anne – Baba Tutum Ölçeği alt boyutlarında (Demokratik Aile, Koruyucu Aile, Otoriter Aile) ve Özgüven Ölçeğinde gruplar arasında farklılıklar görüldüğü söylenebilir. Genel farklılığın “çoğunlukla” cinsel şiddete maruz kaldığını düşünenlerin ortalamasının diğerlerinden daha yüksek puana sahip olmasından kaynaklandığı görülmektedir. Bu sonuçlar ışığında partnerler arasında cinsel şiddete maruz kalma düzeyi arttıkça özgüvenin düştüğü, aileye bakış açılarının farklılaştığı söylenebilir.

Psikolojik şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Duygusal Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “çoğunlukla” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre FŞ Genel, FŞ Fiziksel ve FŞ Duygusal Şiddet boyutları altında

psikolojik şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı bulgusuna ulaşılmıştır. Fiziksel şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet, FŞ Duygusal Şiddet, FŞ Ekonomik Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “bazen” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre tüm boyutlarda fiziksel şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı sonucu bulunmuştur.

Cinsel şiddet uygulama grupları arasındaki ilişki incelendiğinde; FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet alt ölçekleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde genel olarak “bazen” grubunun en yüksek değere sahip olduğu, en düşük değerlerin ise “hiçbir zaman” grubunda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre FŞ Genel Boyut, FŞ Fiziksel Şiddet ve FŞ Cinsel Şiddet boyutlarda cinsel şiddet uygulama düzeyi arttıkça değerlerin arttığı görülmektedir.

Psikolojik şiddete maruz kalma durumu ile aile grupları arasındaki farklar incelendiğinde;

- Demokratik ailelerinin hiçbir zaman psikolojik şiddete maruz kalmadığı seçeneğinde yoğunlaştığı,
- Koruyucu ve otoriter ailelerin çoğunlukla psikolojik şiddete maruz kalma seçeneğinde yoğunlaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile aile grupları arasındaki farklar incelendiğinde;

- Demokratik ailelerin hiçbir zaman fiziksel şiddete maruz kalmadığı seçeneğinde yoğunlaştığı,
- Koruyucu ve otoriter ailelerin çoğunlukla fiziksel şiddete maruz kalma seçeneğinde yoğunlaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Cinsel şiddete maruz kalma durumu ile aile grupları arasındaki farklar incelendiğinde;

- Demokratik ailelerin hiçbir zaman cinsel şiddete maruz kalmadığı ve sık sık cinsel şiddete maruz kaldığı seçeneklerinde eşit şekilde yoğunlaştığı,
- Koruyucu ve otoriter ailelerin çoğunlukla cinsel şiddete maruz kalma seçeneğinde yoğunlaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çalışmamız ile elde ettiğimiz en önemli sonuçlardan biri çocuğun gelişimini olumlu yönde etkileyen demokratik anne baba tutumlarının, romantik ilişkilerde istismardan korunmaya dair düşünce ve davranış becerilerini geliştirmesi ile birlikte flört şiddetine yönelik kabul edici tutumu azalttığı söylenebilir.

Benzer bir şekilde çocuğun güven duygusunu zedeleyen, kırılğan, boyun eğici, özgüveni düşük bir birey olmasına sebebiyet veren otoriter ve koruyucu tutum ile büyüyen yetişkinlerin yaşamı boyunca birçok alanda olabileceği gibi flört şiddetine yönelik kabul edici tutumda yatkınlığı olabileceğini söylemek mümkündür.

Özetle Anne – Baba Tutumu grupları incelendiğinde demokratik ailelerde koruyucu ve otoriter ailelere nazaran daha az şiddete maruz kalındığı, koruyucu ve otoriter ailelerde ise benzer şiddete maruz kalma durumları olduğunu söylemek mümkündür.

6.2. Korelasyon ve Regresyon Modelleri ile Ölçekler Arasındaki İlişki Sonuçları

Korelasyon değerleri incelendiğinde;

- Anne – Baba Tutumu Koruyucu Aile ile Anne – Baba Tutumu Otoriter Aile arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu (0,809), diğer gruplardaki ilişkilerin ise orta ve düşük düzeylerde olduğu sonucu bulunmuştur.

Regresyon modelleri incelendiğinde;

- Özgüven Ölçeği'nin bağımlı diğer iki ölçek ve alt faktörlerinin bağımsız değişken olarak analize alındığı durumda sadece Anne-Baba Tutumu Demokratik Aile arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

- Flört Şiddeti alt faktörlerinin bağımlı diğer iki ölçek ve alt faktörlerinin bağımsız değişken olarak analize alındığı durumlarda genel olarak Anne – Baba Tutumu Demokratik Aile değişkeninin model için anlamsız olduğu, diğer tüm değişkenlerin model için anlamlı olduğu görülmektedir.

R^2 değerleri incelendiğinde ise değerlerin çok düşük olduğu, modelde yer alan değişkenlerin birbirini açıklama düzeylerinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Flört şiddeti ile Anne-Baba Tutum grupları arasındaki ilişki incelendiğinde;

- Genel şiddet ölçeği bakımından Koruyucu ve Demokratik ailelerdeki flört şiddetinin otoriter ailelerden daha düşük seviyede olduğu,

- Fiziksel şiddet ölçeği bakımından Koruyucu ve Demokratik ailelerdeki flört şiddetinin otoriter ailelerden daha düşük seviyede olduğu,

- Duygusal şiddet ölçeği bakımından Koruyucu ve Demokratik ailelerdeki flört şiddetinin otoriter ailelerden daha düşük seviyede olduğu,

- Ekonomik şiddet ölçeği bakımından Koruyucu ve Demokratik ailelerdeki flört şiddetinin otoriter ailelerden daha düşük seviyede olduğu,

- Cinsel şiddet ölçeği bakımından Koruyucu ve Demokratik ailelerdeki flört şiddetinin

otoriter ailelerden daha düşük seviyede olduğu,
Genel olarak Demokratik ailelerin Flört Şiddeti ile ilişkisinin istatistiksel olarak anlamsız olduğu, bir ilişki bulunmadığı, Koruyucu ailelerle negatif yönlü ve Otoriter ailelerle pozitif yönlü ilişkilerin bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır

7. ÖNERİLER

Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgular ışığında;

- Bireylere flört şiddeti ile ilgili bilgiler verilebilir. Şiddet kavramının neleri içerdiği hakkında bireylere bilgi verilmesi flört şiddetine yönelik kabul edici tutumu önlemek için önem arz etmektedir.
  - Anne-baba tutumu ile flört şiddetine yönelik tutum arasındaki ilişki dikkate alındığında anne babaların tutumlarının çocuk üzerindeki etkisine yönelik farkındalık kazandırmak amacıyla eğitim programları düzenlenebilir.
  - Flört şiddetine maruz kalan bireylere yönelik sosyal destek projeleri geliştirilebilir.
  - Özgüven ile anne-baba tutumu arasındaki ilişkiler dikkate alındığında ailelerin ya da yeni aile kuracak kişilerin çocuklarına bakış açıları hakkında ve sağlıklı iletişim kurabilmeleri amacıyla psiko-eğitim programlarının düzenlenmesi sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi ile flört şiddetinin önüne geçeceğini söylemek mümkündür.
  - Fiziksel şiddet ve Cinsel şiddete maruz kalma durumlarına göre ölçek skorları karşılaştırıldığında grup sayılarının az olduğu görülmektedir. Benzer bir çalışma Fiziksel ve Cinsel şiddete maruz kalanlar ve kalmayanlar olacak şekilde ilgili bir çalışma yapılabilir.
- Bu çalışmada ele alınan ölçekler literatürde yer alan benzer ölçekler ile tekrar edilebilir.
- Yine benzer şekilde literatürde kullanılan benzer ölçeklerin Türkçe uyarlamaları yapılabilir. Öncelikle açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile bu ölçekler sınanabilir, alt faktörler belirlendikten sonra katılımcılara uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- Aba Y.A., Kulakaç Ö.** (2016) Çatışmaların çözümüne yaklaşım ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Medical Journal of Bakirkoy*, 12(1).
- Akbaba, S.** (1988) *Ana-baba tutumlarının bazı kişilik özellikleri üzerine etkisi*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 82s.
- Akbaba, S.** (2006). Eğitimde motivasyon. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.
- Akcan, G.** (2020) Flört Şiddeti: Psikopatolojik Bir Değerlendirme, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2.
- Akkuş, Z.** (2015). *Ergenlerde Psikolojik Dayanıklılığın Özgüven ve Anne Baba Tutumları ile İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ali A.Z., Ali N.H.,** (2015) Teen Dating Violence. *International Journal of Women Empowerment* 1(1), s. 30-2.
- Ames, T. L., Glenn, L. A., & Simons, L. E.** (2014). Dating violence: Promoting awareness and mitigating risk through nursing innovations. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners*, 26(3), 143-147.
- Aslan, E.** (1992). "Benlik Kavramı Ve Bireyin Yaşamındaki Etkileri". İstanbul: *Marmara Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Balcıoğlu, İ., Kılıç, Ö.** (2008). "Şiddet Bir İletişim Biçimi Midir?" *Dirim Tıp Gazetesi* sayı: 83 (93- 97)
- Baldan, G. A. ve Akış, N.** (2017) Flört Şiddeti, *Uludağ Üniv. Tıp Fak. Dergisi*, Sayı: 1.
- Barrow, J. C. ve Moore, C. A.** (1983). Group interventions with perfectionist thinking. *Personnel & Guidance Journal*, 61(10), 612-615.
- Başoğlu, S. T.** (2007). Psikoloji, İnsan Bilimleri ve Felsefe. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Batı, T.** (2023) Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Flört Şiddetinin İncelenmesi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 129s. **Baumrind, D.** (1966). Effects of Authoritative Parental Control on Child Behavior. *Child Development*, 37(4), 887-907.
- Baumrind, D.** (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95.

- Bayramova, S. ve Aksan, G.** (2022). Flört Şiddeti ve Ebeveynlik Stilleri Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri. *Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, 3 (2), 169-199.
- Bilgin O.** (2017). Ergenlerin özgüven düzeyi ile yaşam amacı ve diğerleriyle olumlu ilişkiler arasındaki ilişki, *Yaşadıkça Eğitim*, 31, 55-66
- Burgess, A.W., Hartman C. R. & Clements P. T.** (1995). Biology of memory and childhood trauma. *Journal of Psychosocial Nursing* 33(3), 16-26.
- Caetano, R., Vaeth, P. A. C., & Ramisetty-Mikler, S.** (2008). Intimate partner violence victim and perpetrator characteristics among couples in the United States. *Journal of Family Violence*, 23(6), 507–518. <https://doi.org/10.1007/s10896-008-9178-3>
- Callahan MR, Tolman RM, Saunders DG.** (2003) Adolescent Dating Violence Victimization and Psychological Well-Being. *Journal of Adolescent Research* 18(6), s. 664-81
- Can, H.** (1986). Başarı Güdüsü ve Yönetimsel Başarı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınlar.
- Capaldi, Deborah, M., Kim, Hyaoun, K., Knoble, Naomi. B. A.** (2012) Systematic Review of Risk Factors for Intimate Partner Violence. *Partner Abuse*, 3(2), 231–280.
- Cho, P., Ong, A., & Cheung, H.** (2022). Where authoritarianism is not always bad: Parenting styles and romantic relationship quality among emerging adults in Singapore. *Current Psychology: A Journal for Diverse Perspectives on Diverse Psychological Issues*, 41(7), 4657-4666.
- Cucci, G., K. D. O'Leary, M. G. Olivari, A. Bonanomi ve E. Confalonieri** (2019). Adolescent dating violence perpetration, emotion dysregulation, and parenting styles. *Journal of Family Psychology*, 33(1), 12-22.
- Cüceloğlu, D.** (1997). İnsan ve Davranışı: Psikolojinin Temel Kavramları (7 b.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Cüceloğlu, D.** (1998). İnsan ve Davranışı Psikolojinin Temel Kavramları. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çakır-Koçak, Y., Öztürk-Can, H.** (2019) “Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi.” Ed. Özbaşaran F. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; p.43- 53.
- Çelik, İ.** (2001). *Ortaokul Öğrencilerinin Özgüven Düzeyinin Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi Afyonkarahisar Örneği*. Türk Hava Kurumu Üniversitesi, İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Programı.
- Darling, N., & Steinberg, L.** (1993). Parenting Style as Context: An Integrative Model. *Psychological Bulletin*, 113(3), 487-496.
- Dekovic, M., & Janssens, J. M.** (1992). Parents' Child-Rearing Style and Child's Sociometric Status. *Developmental Psychology*, 28(5), 925-932.
- Demir, Ü.** (2020). Aile özellikleri ve mutluluk: Çanakkale’de lise öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1296- 1306. doi: 10.24106/kefdergi.3855.
- Demirci ve Şar, 2017 Demirci, İ. ve Şar, A. H.** (2017). Kendini Bilme ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 2710-2728.

- Dornbusch, S. M., Ritter, P. L., Leiderman, P. H., Robert, D. F., & Fraleigh, M. J.** (1987). The Relation of Parenting Style to Adolescent School Performance. *Child Development*, 58(5), 1244-1257.
- Duval, A., Lanning, B. A., ve Patterson, M. S.** (2018) A Systematic Review of Dating Violence Risk Factors Among Undergraduate College Students. *Trauma, Violence & Abuse*, 1-19, 2018.
- Eldeleklioglu, J.** (2004). “Çocuklarda Özgüven Gelişimi”, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2):111-121.
- Epstein, L.J., ve Sanders, M.G.,** (2002) Family, School and Community Partnership, Volume 5, Practical Issues in Parenting, Mahwah, New Jersey: Erlbaum.
- Erkek, N. P.** (2016). Yatılı Ve Gündüzlü Eğitim Alan Öğrencilerin Şiddet Eğilimleri İle Özgüvenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Esen, C. A.** (2012). Spor Yapan Ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Muğla Üniversitesi Örneği). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı, Muğla.
- Ezmeci, F.** (2012). *İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Özgüvenleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Fidan, Fatma ve Yeşil, Yeliz** (2018). “Nedenleri ve Sonuçları İtibariyle Flört Şiddeti”. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 04 (01). 16-24, 2018.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., Oliver, J. M., & Macdonald, S.** (2002). Perfectionism in children and their parents: A developmental analysis. In G. L. Flett, & P. L. Hewitt, *Perfectionism: Theory, research, and treatment* (pp. 89-132). American Psychological Association.
- Foshee V, Bauman K, Linder F, Rice J, Wilcher R.** (2007) Typologies of Adolescent Dating Violence Identifying Typologies of Adolescent Dating Violence Perpetration. *Journal of Interpersonal Violence* 22(5), s. 498-519.
- Freedman, J.L., Sears, D.O. ve Carlsmith, J.M.** (1989) Sosyal Psikoloji, Ara Yayıncılık.
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R.** (1990). The Dimensions of Perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5), 449-468.
- Garcia-Moreno, C., Jansen, H. AFM, Ellsberg, M., Heise, L., Watts, C. H.** (2005). “Multi-country Study on Women’s Health and Domestic Violence against Women Study Team. Prevalence of Intimate Partner Violence: Findings from the WHO Multicountry Study on Women’s Health and Domestic Violence”. *Lancet*, 368, 1260- 1269.
- Gökkaya, D.** (2017). *Psikolojik Beceri Kıstası Olarak Özgüvenin Elit Sporcuların Performansına Katkısı; Boks Milli Takımı Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Günalp, A.** (2007). *Farklı Anne Baba Tutumlarının Okul Öncesi Eğitim Çağındaki Çocukların Özgüven Duygusunun Gelişimine Etkisi (Aksaray İli Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Hamachek, D. E.** (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 15(1), 27-33.
- Harter, S.** (1981). A New Self-Report Scale of Intrinsic versus Extrinsic Orientation in the Classroom: Motivation and Information Components. *Development Psychology*, No. 7, 300-312.
- Hatipoğlu Ü.** (2010) Sevgi. Başkent Üniversitesi Öğrencilerinde Flört Şiddeti Prevelansı Anketi. Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Hollander, M. H.** (1965). Perfectionism. *Comprehensive Psychiatry*, 94-103.
- Işık, Nazik S.** (2007). Türkiye’de Kadın Hareketi ve Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet. Aile İçi Şiddet, Kadın Çalışmaları Dergisi, C.2, (4), s.112-117.
- Jennings, W.G., Okeem, C., Piquero, A.R., Sellers, C.S., Theobald, D., Farrington, D.P.** (2017). “Dating And İntimate Partner Violence Among Young Persons Ages 15–30: Evidence From A Systematic Review”. *Aggression And Violent Behavior*, 33, 107-125.
- Kaplan, B.** (2020) “Şiddetin Toplumsal Taşıyıcısı Olarak Flört Şiddeti: Ankara Örneği”, *Kent Akademisi*, 13, 3, 526-538.
- Karatay, M., Karatay, G., Gürarlan Baş, N. ve Baş, K.** (2017) “Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine İlişkin Tutum ve Davranışları”. *STED*, 27, 1, 62-71.
- Kaya, A., Bozaslan, H., Genç, G.,** (2012) Üniversite Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının Problem Çözme Becerilerine, Sosyal Kaygı Düzeylerine ve Akademik Başarı Düzeylerine Etkisi, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 18, s. 1.
- Kaya, B.** (2015). *Görsel Sanatlar Dersinin Öğrencilere Özgüven Kazandırmada Etkisi.* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kepir-Savoly, D., Ulaş, Ö. ve Demirtaş-Zorbaz, S.** (2014) “Üniversite Öğrencilerinin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Düzeylerini Etkileyen Etmenler”. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(42), 173-183.
- Kılıç, M.** (1993). Üniversite öğrencilerinin tahmin ettikleri ve elde ettikleri akademik başarıları ile öğrenilmiş çaresizlik düzeyleri arasındaki ilişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılıç, B., Korkmaz, M., Aras, G., Yücel, A., Gümüşdağ, H. ve Kartal, A.** (2014) “Fiziksel Şiddet Gören Kadınlarda Ortopedik Travmalar ve Şiddete Uğrayan Kadınların Şiddet Algısının Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kavramı Açısından Uygulamalı Bir Örneği.” *Akademik Bakış Dergisi*. 41.
- Kocayörük, E.** (2012). Öz-Belirleme Kuramı Açısından Ergenlerin Anne Baba Algısı İle Duyuşsal İyi Oluşları Arasındaki İlişki. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 24-37.
- Koenig, M. A., Ahmed, S., Hossain, M. B., & Mozumder, K. A.** (2003). Women's Status and Domestic Violence in Rural Bangladesh: Individual- and Community-Level Effects . *Demography*, 40(2), 269–288.

- Kompirovic, T. P., Radojevic, T., & Duric, I.** (2020). The Correlation Between Parenting Styles and Childrens' Social Competences and Anti-social Behavior. *The New Educational Review*, 34-45.
- Kopko, K.** (2007). *Parenting Styles and Adolescents*. Cornell University, 1-8.
- Koyuncu Kütük E, Gümüştas F, Han Almış B.,** (2018) Üniversite Öğrencisi Kızlarda Flört Şiddetinin Belirleyicileri Ve Psikiyatrik Sonuçlar Açısından Flört Dışı Şiddetten Farklılıkları. *Anadolu Psikiyatı Derg.* 19(2), s. 217-22.
- Kuzgun, Y.** (1972). *Anne-Baba Tutumlarının Bireyin Kendini Gerçekleştirme Düzeyine Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Kuzgun, Y., & Eldeklioğlu, J.** (1999). Ana Baba Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 69-77.
- Külcü, D. P.** (2015). *Çocuklarda Akran Zorbalığı Ve Benlik Saygısının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Matud, M.P.** (2007). Dating Violence and Domestic Violence. *Journal of Adolescent Health* 40, 295–297.
- Mert, A., ve Kahraman, M.** (2018). Ortaokul öğrencilerinin aile ilişkileri ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 14(3), 10701081.
- Mıhçıokur, Sare ve Akın, Ayşe** (2015) Flört Şiddeti- “Şiddet’ li Sevgi”, *Sağlık ve Toplum*, 25 (2): 9-15, 2015.
- Muñiz-Rivas, M., M. Vera ve A. Povedano-Díaz** (2019). Parental style, dating violence and gender. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 16(15), 27222738.
- Niolon, P. D., Kearns, M., Dills, J., Rambo, K., Irving, S., Armstead, T. L., & Gilbert, L.** (2017). *Preventing Intimate Partner Violence Across the Lifespan: A Technical Package of Programs, Policies, and Practices*. Atlanta, GA: National Center for Injury Prevention and Control Centers for Disease Control and Prevention.
- Nutaş, B. I.** (2018). The Impact of Parental Behavior on The Personality of The Adolescent. *Euromentor Journal*, 9(3), 100-106.
- Offenhauer P, Buchalter A.,** (2011) Teen dating violence: A Literature Review and Annotated Bibliography. In a report prepared by the Federal Research Division, Library of Congress under an interagency agreement with the Violence and Victimization Research Division, National Institute of Justice.
- Okyay, B.** (2012). *Yönetici Ve Çalışanların Özgüven Düzeyleri Ve Kişisel Gelişim İnsiyatifi Alma Becerilerinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Öztürk, R., Mete, D., Altındaş, M., Pekmez, M.A.** (2021). Sağlık Bilimleri Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumlarının Şiddete Karşı Profesyonel Rollerine İlişkisi. *Turkish Journal Of Family Medicine And Primary Care Electronic Journal*(E-Issn: 1307- 2048) 15(1)142-153.
- Polat, O.** (2016) “Şiddet”. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 15-34.
- Povedano, A., M. C. Monreal, P. Cuesta, M. Muñiz, D. Moreno ve G. Musitu** (2014). Spanish parenting styles and teen dating violence. parenting: cultural influences and impact on childhood health and well-being. (Ed. F. García). USA: Nova Science Publishers.
- Sağat, H.** (2016). *Bireylerin Anne Baba Tutumlarının Özgüven ve Sosyal Fobiye Olan İlişkisinin İncelenmesi* . Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Saydam, R., & Gençöz, T.** (2005). Aile ilişkileri, ebeveynin çocuk yetiştirme tutumu ve kendilik değerinin gençler tarafından belirtilen davranış problemleri ile olan ilişkisi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 20(55), 61-74.
- Seven, S.** (2008) *Çocuk Ruh Sağlığı*, 1. Baskı, Pegem Net Yayıncılık, Ankara.
- Sezer, Ö.** (2010). Ergenlerin Kendilik Algılarının Anne Baba Tutumları ve Bazı Faktörlerle İlişkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 1-19.
- Sezer, S., Ertel, R., Ertel, İ.** (2020). “Bir İktidar Ve Meşrulaştırma Aracı Olarak Flört Şiddeti: Muğla Kötekli Mahallesi Örneği”. *Marmara Üniversitesi Kadın Ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi*, 4-2 (2020): 85-115
- Siyambaş, P. B.** (2015). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Teknolojik Terim Farkındalıkları, Teknoloji İle Öğrenmeye Yönelik Özgüven Alguları Ve Bilgisayar İle İnternet Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Slade, P. D., & Owens, G.** (1998). A Dual Process Model of Perfectionism Based on Reinforcement Theory. *Behavior Modification*, 22(3), 372-390.
- Solmuş, T.** (2010). Giriş: Eş Seçiminden Boşanmaya Romantik İlişkiler, Evlilik Ve Aile. Romantik İlişkiler, Evlilik ve Ana-Baba-Çocuk İlişkileri içinde. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Straus, Murray A.** (2004) “Prevalence of Violence Against Dating Partners by Male and Female University Students Worldwide”. *Violence Against Women*, 10(7), 790-811.
- Sugarman, David & Hotaling, Gerald.** (1989). Dating Violence: Prevalence, Context, and Risk Markers. *Violence in dating relationships*.
- Şendil, G.** (2003). *Çocuk, Ergen, ve Anne Baba*. İstanbul: Çantay Yayınları.

- Şenol D, Yıldız S.** (2013) Kadına Yönelik Şiddet Algısı Kadın ve Erkek Bakış Açılılarıyla, Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları, Ankara.
- Taşdan T.** (2020). Ergenlerde özgüven düzeyi beden algısı ve yalnızlık arasındaki ilişki, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa.
- Thompson, A., Hollis, C. & Richards, D.** (2003). Authoritarian parenting attitudes as a risk for conduct problems. Results from a British national cohort study. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 12, 84-91.
- Tuzcuoğlu, N.** (2004). Anne baba olmanın altın kuralları. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Umutlu, Ç.** (2010). *Çocuk Dostu Okul Projesi Kapsamında Olan Ve Olmayan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Özgüvenleri İle Zorbalık Eğilimlerinin İncelenmesi.* (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yaprak, B.** (2007) İlköğretim Öğrencilerinin Algıladıkları Anne-Baba Tutumunun Diskriminant Analiziyle Belirlenmesi ve Benlik Saygısıyla İlişkisinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir
- Yavuzer, H.** (1987). Çocuk Psikolojisi. Remzi Kitabevi. **Yavuzer, H.** (1990) *Ana- Baba Okulu.* İstanbul: Remzi Kitabevi. **Yavuzer, H.** (1992). Çocuk Psikolojisi. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H.** (2005). Anne-Baba ve Çocuk. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Yıldırım, H.** (2018). Aile İçi Şiddette Karaman İli Örneği: Karaman Emniyet Müdürlüğü Kayıtlarına Yansıyan Aile İçi Şiddet Vakalarının İncelenmesi. Kadın Çalışmalarında Güncel Konular İçinde. 500-514. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Yıldırım, İ.** (2004). Lise öğrencilerinde boyun eğici davranışların yaygınlığı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26, 220–228.
- Zarbova, B. ve Karabeliova, S.** (2018). Stress and well-being. In Paper Conference.
- Zimmer, & Scott.** Dating Violence and Victimization. Salem Press Encyclopedia, 2017.

EKLER

Ek 1: Demografik Bilgi Formu

Ek 2: Anne – Baba Tutum Ölçeği

Ek 3: Flört Şiddeti Tutum Ölçeği

Ek 4: Özgüven Ölçeği

EK 1

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Sevgili katılımcılar, bu araştırma T.C Haliç Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programında tez çalışması olarak hazırlanmıştır. Çalışma, çocukluk çağında algılanan anne baba tutumları ile özgüven düzeylerinin yetişkinlik dönemi flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlar. Bu araştırma 18-45 yaş aralığında en az bir defa romantik ilişkisi olmuş bireylerle yürütülecektir. Form dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde “Anne-Baba Tutum Ölçeği”, üçüncü bölümde “Flört Şiddeti Tutum Ölçeği” ve dördüncü bölümde “Özgüven Ölçeği” yer almaktadır. Bu formla toplayacağımız veriler, yalnızca araştırma amaçları doğrultusunda kullanılacaktır. Test üzerinde kimliğinizi belirten herhangi bir soru bulunmamaktadır. Bilgi formunda yer alan maddeleri içtenlikle ve dürüstçe yanıtlamanız, araştırmanın güvenilir sonuçlara ulaşılabilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu konuda göstereceğiniz hassasiyet ve katkılarınız için teşekkür ederim.

1. Cinsiyetiniz:

- a) Kadın
- b) Erkek

2. Yaşın:

3. Medeni Durumuz:

- a)Evlili
- b)Bekar
- c)Boşanmış
- d)Romantik ilişki içerisinde

4. Bu zamana kadar hiç romantik ilişki içerisinde oldunuz mu?

- a)Evet
- b)Hayır

5. Şimdiye kadar en uzun süreli bitmiş ya da devam eden romantik ilişkinizin süresi (ay olarak):

6. Romantik ilişkinizde psikolojik şiddete maruz kaldınız mı?
- Hiçbir zaman
  - Nadiren
  - Bazen
  - Sık sık
  - Çoğunlukla
7. Romantik ilişkinizde fiziksel şiddete maruz kaldınız mı?
- Hiçbir zaman
  - Nadiren
  - Bazen
  - Sık sık
  - Çoğunlukla
8. Romantik ilişkinizde cinsel şiddete maruz kaldınız mı?
- Hiçbir zaman
  - Nadiren
  - Bazen
  - Sık sık
  - Çoğunlukla
9. Maruz kaldığımız şiddeti yetkili makamlara bildirdiniz mi?
- Evet
  - Hayır
9. Maruz kaldığımız şiddeti yetkili makamlara bildirdiniz mi?
- Evet
  - Hayır
10. Romantik ilişkinizde psikolojik şiddet uyguladınız mı?
- Hiçbir zaman
  - Nadiren
  - Bazen
  - Sık sık
  - Çoğunlukla

11. Romantik ilişkinizde fiziksel şiddet uyguladınız mı?

- a) Hiçbir zaman
- b) Nadiren
- c) Bazen
- d) Sık sık
- e) Çoğunlukla

12. Romantik ilişkinizde cinsel şiddet uyguladınız mı?

- a) Hiçbir zaman
- b) Nadiren
- c) Bazen
- d) Sık sık
- e) Çoğunlukla

13. Eğitim Durumunuz:

- a) İlkokul
- b) Ortaokul
- c) Lise
- d) Üniversite
- e) Lisansüstü

14. Çalışma Durumunuz:

- a) Çalışıyor
- b) Çalışmıyor
- c) Ev Hanımı

15. Sizi büyüten kişi veya kişiler kimlerdi?

- a) Anne-Baba
- b) Yalnızca Anne
- c) Yalnızca Baba
- d) Diğer

16. 18 yaşına kadar anneniz hayatta mıydı?

- a) Evet
- b) Hayır

17. 18 yaşına kadar babanız hayatta mıydı?

- a) Evet
- b) Hayır

EK 2

ANNE – BABA TUTUM ÖLÇEĞİ

Aşağıda anne babaların çocuklarını hangi yöntemlerle eğittiğini, çocuklarına toplumsal davranışlar kazandırırken nasıl davrandığını ifade eden cümlelerden oluşan bir liste verilmiştir. Sizden istenen, bu cümleleri okuyup bunların annenizin ya da babanızın sizi eğitirken genellikle benimsediği davranışlara ne derece benzediğini, onların tutumuna ne kadar uyduğunu düşünerek cevap kâğıdınızdaki seçeneklerden uygun bulduğunuzu işaretlemenizdir.

Hiç Uygun Değil (1), Pek Uygun Değil (2), Biraz Uygun (3),
Çok Uygun (4), Tamamen Uygun (5).

1. Bana her zaman güven duygusu vermiş ve beni sevdiğini hissettirmiştir. 1 (Hiç Uygun Değil) 2 (Pek Uygun Değil) 3 (Biraz Uygun) 4 (Çok Uygun) 5 (Tamamen Uygun)
2. Çok yönlü gelişmem için beni olanakları ölçüsünde desteklemiştir. 1 (Hiç Uygun Değil) 2 (Pek Uygun Değil) 3(Biraz Uygun) 4 (Çok Uygun) 5 (Tamamen Uygun)
3. Her yaptığım işin olumlu yanlarını değil kusurlarını görmüş ve beni eleştirmiştir. 1 (Hiç Uygun Değil) 2 (Pek Uygun Değil) 3(Biraz Uygun) 4 (Çok Uygun) 5 (Tamamen Uygun)
4. Her zaman başıma kötü bir şey gelecekmiş gibi beni koruyup kollamaya çalışır. 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
5. Aramızdaki ilişki ona içimi açmaya cesaret edemeyeceğim kadar resmidir. 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
6. Arkadaşlarımı eve çağırma izin verir, geldiklerinde onlara iyi davranırdı. 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

Elinden geldiği kadar, her konuda fikrimi almaya özen gösterir.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

7. Çevremizdeki çocuklarla beni karşılaştırır, onların benden daha iyi olduklarını söylerdi.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

8. Bana hükmetmeye çalışır.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

9. Bugün bile alışverişe çıkacağım zaman, kandırılacağımı düşünerek benimle gelmek ister.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

10. Benden her zaman gücümün üstünde başarı beklemiştir.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

11. Fiziksel ve duygusal olarak kendisine yakın olmak istediğim zaman soğuk ve itici davranırdı.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

12. Sorunlarımı onunla rahatlıkla konuşabilirim.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

13. Neden bazı şeyleri yapmam ya da yapmamam gerektiğini bana açıklar.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

14. Birlikte olduğumuz zamanlar ilişkimiz çok arkadaşçadır.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

Kendi istediği mesleği seçmem konusunda beni zorlamıştır.

1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

15. Sevmediğim yemekleri, yarayacağı düşüncesiyle, zorla yedirirdi.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
16. Sınavlarda hep üstün başarı göstermemi istemiştir.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
17. Kendimi yönetebileceğim yaşlarda bile her gittiği yere beni de götürür, evde yalnız kalmamdan kaygılanır.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
18. Evde bir konu tartışılırken görüşlerimi söylemem için beni teşvik eder. 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
19. Küçük yaşımdan itibaren ders çalışma ve okuma alışkanlığı kazanmam konusunda bana yardımcı olmuştur.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
20. Küçüklüğümde bana yeterince vakit ayırır; parka, sinemaya götürmeyi ihmal etmezdi.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
21. Benim gibi bir evladı olduğu için kendini bahtsız hissettiğini sanıyorum. 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
22. Okulda başarılı olmam konusunda beni zorlar, kırık not aldığım da cezalandırırdı.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
23. Beni kendi emellerine ulaşmak için bir araç olarak kullanırdı.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

24. Beni daima yapabileceğimden fazlasını yapmaya zorlamıştır.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
25. Paramı nerelere harcadığımı ayrıntılı bir biçimde denetler.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
26. Her zaman, her işte kusursuz olmam gerektiği inancındadır.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
27. Ona yakınlaşmak istediğimde daima bana sıcak bir biçimde karşılık verir.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
28. Bana önemli ve değerli bir kişi olduğum inancımı aşlamıştır.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
29. Cinsellik konusunda karşılaştığım sorunları kendisine anlatmak istediğimde hep ilgisiz kalmıştır.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
30. Benim iyiliğimi istediğini, benim için neyin iyi olduğunu ancak kendisinin bileceğini söyler.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
31. Her zaman nerede olduğumu ve ne yaptığımı merak eder.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
- İyi bir iş yaptığımda beni övmekten çok daha iyisini yapmam gerektiğini söyler.
1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

32. Cinsel konularda çok tutucu olduğu için onun yanında bu konulara ilgi gösteremem.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
33. Aile ile ilgili kararlar alınırken benim de fikrimi öğrenmek ister.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
34. Beni olduğum gibi kabul etmiştir.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
35. Başkalarına benden daha çok önem verir ve onlara daha nazik davranır.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
36. Günlük olaylar hakkında anlattıklarımı ilgi ile dinler ve bana açıklayıcı cevaplar verir.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)
37. Benimle genellikle sert bir tonda ve emrederek konuşur.
- 1 (Hiç uygun değil) 2 (Pek uygun değil) 3(Biraz uygun) 4 (Çok uygun) 5 (Tamamen uygun)

EK 3

FLÖRT ŞİDDETİ TUTUM ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki maddeleri okuyunuz size uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

1. Kız/erkek arkadaşlığında ilişkinin sürdürülmesi için, tehdit bir araç olarak kullanılabilir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
2. Kız /erkek arkadaşlığında şiddet karşılıklı saygının olmadığı bir göstergesidir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
3. Kız /erkek arkadaşlığında şiddet bazen uygulanabilir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
4. Kız /erkek arkadaşlığında şiddetin olması ilişkiyi düzene sokar.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
5. Kız /erkek arkadaşlığında şiddetin olması normal karşılanmalıdır.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
6. Gerekğinde erkekler, kız arkadaşına vurabilir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
7. Gerekğinde kızlar, erkek arkadaşına vurabilir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
8. Fiziksel şiddet (tokat, tekme, vurma vb.) uygulayan erkek daha çekicidir.
1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

9. Kız/erkek arkadaşlığında namus ve ahlak kurallarına uyulmaması fiziksel şiddet nedeni olabilir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

10. Kız/erkek arkadaşların birbirlerine küçük çaplı vurmaları kabul edilebilir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

12. Erkekler, kız arkadaşının hoşuna gitmesi için davranışlarını değiştirmelidir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

13. Kızlar, erkek arkadaşının her istediğini yapmalıdır.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

14. Erkekler, kız arkadaşının her istediğini yapmalıdır.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

15. Topluluk içerisinde kızlar yerine erkek konuşmalıdır.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

16. Gerçek sevgi kız/erkek arkadaşının her istediğini yerine getirmeyi gerektirir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

17. Kızlar ağlayarak erkek arkadaşına her istediğini yaptırabilir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

18. Kız/erkek arkadaş birbirlerinin para harcamasına karışamaz.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

19. Erkekler, kız arkadaşının kazandığı parayı kontrol etmelidir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

20. Kızlar, erkek arkadaşının kazandığı parayı kontrol etmelidir.

1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

21. Kız/erkek arkadaşlar birbirlerinin banka kartlarının şifrelerini bilmelidirler.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
22. Kızlar, erkek arkadaşının uygun gördüğü şekilde para harcamalıdır.
23. Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor
5) Kesin Katılıyor
24. Kızların daha önceden cinsel deneyimi varsa, erkek onu cinsel ilişkiye zorlayabilir.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
25. Erkekler, kız arkadaşlarını cinsel zorlamada bulunmamalıdır.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
26. Kızlar, erkek arkadaşlarını cinsel zorlamada bulunmamalıdır.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
27. Erkeğin, kız arkadaşını okşama öpme gibi cinsel davranışlarda bulunurken onun onayını almasına gerek yoktur.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
28. Erkekler kız arkadaşlarını cinsel yakınlaşmaya zorlayabilir.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
29. Kız/erkek arkadaşlığında cinsel zorlama olmamalıdır.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor
30. Flört döneminde cinsel eylem yalnızca erkeklerin hakkı olabilir.
- 1) Kesin Katılmıyor 2) Katılmıyor 3) Kararsız 4) Katılıyor 5) Kesin Katılıyor

EK 4

ÖZGÜVEN ÖLÇEĞİ

Sizden istenilen bu ifadeleri okuduktan sonra kendinizi değerlendirmeniz ve sizin için en uygun seçeneğin karşısına çarpı (X) işareti koymanızdır. Her sorunun karşısında bulunan; (1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman anlamına gelmektedir. Lütfen her ifadeye mutlaka TEK yanıt veriniz ve kesinlikle BOŞ bırakmayınız.

1. Kendimi başarılı bir insan olarak görürüm.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

2. Başkalarının yanında heyecanımı kontrol edebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

3. Seçimlerimde başkalarına bağımlı değilimdir.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

4. Yaşamdaki zorluklarla baş edebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

5. Benim için aşılamayacak sorun yoktur.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

6. Başkalarının görüşlerine saygı gösteririm.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

7. Problemlerimin üstesinden gelebileceğime inanırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her Zaman

8. Sosyal etkinliklere katılmaktan çekinmem.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

9. Verdiğim kararların arkasında dururum.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

10. Kendi kendime yetebileceğime inanırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

11. Aktif birisi olduğumu düşünürüm.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

12. Öz-eleştiri yapabilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

13. Anlamadığım konularda başkalarına soru sorabilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

14. Yeni girdiğim ortamlara uyum sağlıyorum.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

15. Kendimle barışık bir insanım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

16. Gerektiğinde sonuna kadar hakkımı savunurum.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her Zaman

17. İsteddiğim şeyleri elde etmek için mücadele edebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

18. Kendimi rahat bir şekilde ifade edebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

19. Kendimi ve başkalarını olduğu gibi kabul ederim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

20. Çevremde yeteri kadar güvenebileceğim insan vardır.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

21. Sorumluluk almaktan çekinmem.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

22. Diğer insanların eleştirilerini anlayışla karşılayabilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

23. Sıkıntılı anlarımda bile olumlu düşünmeye çalışırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

24. Ön plana çıkmaktan korkmam.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

25. Başarısız olduğumda hemen pes etmem.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her Zaman

26. Başka insanlarla kolaylıkla iletişim kurabilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

27. Değerli birisi olduğuma inanırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

28. Kolay arkadaş edinebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

29. Düşüncelerimi ifade ederken başkalarından çekinmem.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

30. Kolay karar verebilirim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

31. Sosyal bir insan olduğuma inanırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

32. Kendimi severim.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

33. Başka insanların övgülerini hak ettiğime inanırım.

(1) Hiçbir zaman (2) Nadiren (3) Sık sık (4) Genellikle ve (5) Her zaman

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad: Ayşe Merve KAYMAK TOKDAŞ

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans:** 2020, İstanbul Haliç Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü.

MESLEKİ DENEYİM:

- Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Stajyer Psikolog (2018-2019)
- Bakırköy Psikiyatri Merkezi, Psikolog (2020-2022)
- Seyrantepe Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Stajyer Psikolog (2021-2022)
- Nokta Psikoloji, Psikolog (2022-2023)
- Zambak Psikoloji, Psikolog (2023-Devam Ediyor)